

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ
ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2020. ГОДИНУ**

1. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ

Решењем Скупштине града Београда број 3-566/89-XXVII-01 од 21.12.1989. год. организовано је Јавно комунално предузеће „Погребне услуге“, којој се оснивачким актом поверава обављање комуналне делатности уређења и одржавања гробаља и сахрањивања умрлих.

Решењем број БД 473/2005 од 22. јуна 2005. године ЈКП „Погребне услуге“ уписано је у регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре.

- Пословно име: Јавно комунално предузеће „Погребне услуге“
- Седиште Предузећа се налази у Београду, Рузвелтова 50 (општина Звездара)
- Шифра делатности: 9603 – погребне и сродне делатности
- Матични број Предузећа: 07049455
- ПИБ: 100133006
- Код Управе за трезор града Београда (филијала Палилула) Предузеће је регистровано као КЈС 7, ЈББК 82033

Предузећу је од стране оснивача - Града Београда поверено да обавља комуналну делатност од посебног друштвеног интереса у области сахрањивања умрлих лица. Пословне књиге води по одредбама Закона о рачуноводству и под контролом је органа локалне самоуправе.

Предузеће у оквиру комуналне делатности, у складу са регистрацијом делатности, врши погребне услуге – сахране и кремације преминулих лица, обавља превоз посмртних остатака умрлог од места смрти до мртвачнице на гробљу или до крематоријума, бави се управљањем, уређењем и одржавањем 10 градских гробаља, штампањем парти, продајом погребне опреме и цвећа, обавља каменорезачке радове и услуге. Поред тога, Предузеће обавља и друге делатности које су у функцији и врше се уз основну делатност као: изградња гробница, уређење земљишта за изградњу гробаља и дислокацију постојећих, радове на санацији објеката и друге делатности које су утврђене Статутом Предузећа.

1. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ (Наставак)

Полазећи од делатности коју Предузеће обавља, а у циљу ефикаснијег и економичног извршавања послова и радних задатака, Предузеће обавља послове у оквиру 4 сектора:

1. Сектор за основну делатност
2. Сектор за развој, инвестиције и одржавање
3. Сектор за економско-финансијске и комерцијалне послове
4. Сектор за правне, персоналне и опште послове

а преко организационих јединица које су стручно-технички припремљене за одређене групе послова.

Предузеће је по кадровској евиденцији, на дан 31.12.2020. године имало 505 запослених радника.

Управљање Предузећем организовано је као једнодомно. Органи Предузећа су:

- Надзорни одбор
- Директор

Надзорни одбор чине председник, један представник Оснивача и један представник запослених у Предузећу.

Надзорни одбор предузећа ће у складу са Статутом Предузећа, у законском року, донети Одлуку о усвајању сета финансијских извештаја са Извештајем о пословању за пословну 2020. годину, као и Одлуку о расподели добити.

У складу са чланом 6. Закона о рачуноводству Предузеће је разврстано у велико правно лице и Рачуноводственим политикама определило се за примену МСФИ. На основу ФИ за 2020. годину, предузеће ће и у 2021. години бити велико правно лице. Према члану 26. Закона о ревизији Предузеће подлеже обавези ревизије финансијских извештаја.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Приложени финансијски извештаји састављени су у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 73/2019 - у даљем тексту "Закон") и осталом примењивом законском и подзаконском регулативом у Републици Србији.

За признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима Друштво је, као велико правно лице, у обавези да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања, које, у смислу горе наведеног Закона, чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, Међународни рачуноводствени стандарди ("МРС") и Међународни стандарди финансијског извештавања ("МСФИ") издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, и са њима повезана тумачења издата од стране Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

Решењем Министра финансија Републике Србије о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања бр. 401-00-4980/2019-16 од 21. новембра 2019. године (“Службени гласник РС”, бр. 92/2019), утврђен је званичан превод МСФИ. Превод МСФИ, који је утврдило и објавило Министарство финансија, чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, основни текстови МРС, основни текстови МСФИ издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“ИАСБ”), као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда (“ИФРИЦ”) у облику у којем су издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је саставни део стандарда, односно тумачења (у даљем тексту: “превод МСФИ”).

Превод МСФИ обухвата МРС/МСФИ који се примењују за рачуноводствене периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године. Анализа утицаја прве примене нових стандарда укључених у превод МСФИ обелодањена је у Напомени 2.3.

Износи у приложеним финансијским извештајима Друштва исказани су у хиљадама динара (РСД), осим уколико није другачије назначено. Динар представља функционалну и извештајну валуту Друштва. Износи исказани у РСД заокружени су на најближу хиљаду, осим ако није другачије назначено.

Садржина и форма образаца финансијских извештаја и садржина позиција у обрасцима је прописана Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике (“Службени гласник РС”, бр. 95/2014 и 144/2014).

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја применило рачуноводствене политике образложене у Напомени 3.

Рачуноводствене политике и процене коришћене приликом састављања ових финансијских извештаја су конзистентне са рачуноводственим политикама и проценама примењеним у састављању годишњих финансијских извештаја Друштва за 2019. годину, осим за примену нових и измењених МРС, МСФИ и тумачења стандарда, где је примењиво, а као што је обелодањено у Напомени 2.3.

2.1. Основе за вредновање

Приложени финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка.

2.2. Утицај и примена нових и ревидираних МРС/МСФИ

- (а) Нови стандарди, тумачења и измене постојећих стандарда на снази у текућем периоду који су званично преведени у Републици Србији, али нису обавезни за примену од 1. јануара 2020. године.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

2.2. Утицај и примена нових и ревидираних МРС/МСФИ (Наставак)

До датума састављања приложених финансијских извештаја, следећи МРС, МСФИ и тумачења која су саставни део стандарда, као и њихове измене, издати од стране ИАСБ-а, односно ИФРИЦ-а, ступили су на снагу 1. јануара 2020. године или раније, и као такви се примењују на финансијске извештаје за 2020. годину. Следећи стандарди су преведени и званично објављени (“Службени гласник РС”, бр. 123/2020 и 125/2020), али је Министарство финансија одложило њихову примену за 2021. годину и, самим тим, нису примењени од стране Друштва за 2020. годину:

- МСФИ 16 “Лизинг”.
- ИФРИЦ 23 “Неизвесности у вези са третманом пореза на добитак”.
- Измене МСФИ 9 “Финансијски инструменти” - Карактеристике аванса (плаћања унапред) са негативном компензацијом.
- Измене МРС 19 “Примања запослених” – Измене плана, умањење или измирење.
- Измене МРС 28 “Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” – Дугорочна улагања у придружене ентитете и заједничке подухвате.
- Годишња унапређења МСФИ “Циклус 2015-2017” – МСФИ 3, МСФИ 11, МРС 12 и МРС 23, објављена од стране ИАСБ-а у децембру 2017. године.

- (а) Нови стандарди, тумачења и измене постојећих стандарда на снази у текућем периоду који су званично преведени у Републици Србији, али нису обавезни за примену од 1. јануара 2020. године (Наставак)

Најзначајнији од ових стандарда је МСФИ 16 “Лизинг”, за који руководство очекује да ће имати значајан ефекат. Друштво је покренуло активности припреме за имплементацију овог стандарда и процену анализе утицаја прве примене МСФИ 16. Руководство предвиђа да усвајање осталих измена постојећих стандарда и нових тумачења неће имати материјалан утицај на финансијске извештаје Друштва у периоду њихове почетне примене.

- (б) Стандарди, тумачења и измене постојећих стандарда на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени у Републици Србији

До датума састављања приложених финансијских извештаја, следећи МРС, МСФИ и тумачења која су саставни део стандарда, као и њихове измене, издати од стране ИАСБ-а, односно ИФРИЦ-а ступили су на снагу 1. јануара 2020. године, и као такви се примењују на финансијске извештаје за 2020. годину. Међутим, како још увек нису званично преведени и објављени од стране Министарства финансија, нису примењени од стране Друштва:

- Измене МСФИ 3 “Пословне комбинације” – Дефиниција пословања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).
- Измене МРС 1 “Презентација финансијских извештаја” и МРС 8 “Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке” - Дефиниција материјалности (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).

2 ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

2.2. Утицај и примена нових и ревидираних МРС/МСФИ (Наставак)

(б) Стандарди, тумачења и измене постојећих стандарда на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени у Републици Србији (Наставак)

- Измене Референци (упућивања) у Концептуалном оквиру МСФИ. Овај документ обухвата измене МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 6, МСФИ 14, МРС 1, МРС 8, МРС 34, МРС 37, МРС 38, ИФРИЦ 12, ИФРИЦ 19, ИФРИЦ 20, ИФРИЦ 22 и СИЦ-32 због усаглашавања у упућивањима и наводима новог Концептуалног оквира за финансијско извештавање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).
- Измене МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7 - “Реформа референтних каматних стопа” – Фаза 1 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).

Сходно свему претходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МРС и МСФИ могу имати на финансијске извештаје Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у складу са МРС/МСФИ.

(ц) Нови стандарди, тумачења и измене постојећих стандарда који нису ступили на снагу и који нису раније усвојени од стране Друштва

ИАСБ је објавио значајан број нових и измењених стандарда и ИФРИЦ тумачења, који нису на снази за годишњи извештајни период који почиње 1. јануара 2020. године и нису раније усвојени од стране Друштва.

- Измене МСФИ 16 “Лизинг” – Олакшице у вези са закупом повезане са Цовид-19 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јуна 2020. године).
- - Измене МСФИ 9, МРС 39, МСФИ 7, МСФИ 4 и МСФИ 16 - “Реформа референтних каматних стопа” – Фаза 2 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године).
- Измене МСФИ 3 “Пословне комбинације” којом се ажурирају упућивања на Концептуални оквир за финансијско извештавање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године).
- Измене МРС 16 “Некретнине, постројења и опрема” – Приходи пре намењене употребе (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године).
- Измене МРС 37 “Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина” - Штетни уговори: Трошкови испуњења уговора (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године).
- Годишња унапређења МСФИ “Циклус 2018-2020” – измене МСФИ 1, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 41 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године).

2 ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

2.2. Утицај и примена нових и ревидираних МРС/МСФИ (Наставак)

- (ц) Нови стандарди, тумачења и измене постојећих стандарда који нису ступили на снагу и који нису раније усвојени од стране Друштва (Наставак)
- Измене МРС 1 “Презентација финансијских извештаја” – Класификација обавеза на дугорочне и краткорочне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године).
 - МСФИ 17 “Уговори о осигурању” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године).

2.3. Нови стандарди, тумачења и измене усвојени 1. јануара 2020. године

Значајан број нових и измењених стандарда и тумачења на снази је за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2020. године, и, сходно томе, примењују се на финансијске извештаје Друштва за 2020. годину. Нови стандарди који имају ефекат на финансијске извештаје и који су довели до промена у рачуноводственим политикама Друштва су:

МСФИ 9 “Финансијски инструменти”; и
МСФИ 15 “Приходи од уговора са купцима”.

Анализа утицаја ова два стандарда дата је у даљем тексту.

Примена осталих стандарда, тумачења стандарда и измена постојећих стандарда утврђених званичним преводом МСФИ није резултирала у значајним изменама рачуноводствених политика и није имала утицај на приложене финансијске извештаје Друштва.

/и/ МСФИ 9 “Финансијски инструменти”

МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (МСФИ 9) замењује МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и одмеравање”. МСФИ 9 укључује ревидиране смернице у вези са класификацијом и вредновањем финансијских инструмената, као и нови модел очекиваног кредитног губитка у циљу одмеравања обезвређења финансијског средства и нове опште захтеве рачуноводства хединга. У њему се такође настављају смернице у вези са признавањем и престанком признавања из МРС 39.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

2.3. Нови стандарди, тумачења и измене усвојени 1. јануара 2020. године (Наставак)

/и/ МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (Наставак)

Анализа утицаја МСФИ 9

Класификација и вредновање: МСФИ 9 обухвата три основне категорије за вредновање финансијских средстава:

- финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности;
- финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха;
- и
- финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат.

Финансијска средства се класификују и одмеравају у складу са пословним моделом у оквиру којег се држе и карактеристикама њихових уговорених новчаних токова.

Пословни модел се дефинише у складу са проценом руководства Друштва о намени за коју се финансијска средства држе и циљевима управљања финансијским средствима на основу свих доступних релевантних чињеница за процену пословног модела. Пословни модел Друштва се може дефинисати као средства којима се управља у циљу наплате новчаних токова, а чине га дати кредити и позајмице и потраживања (од купаца и остала).

Процена карактеристика уговорених новчаних токова у погледу искључиве наплате главнице и камате на преостали дуг (СППИ тест), у зависности од пословног модела, утиче на класификацију и вредновање финансијских средстава како следи:

финансијска средства, која пролазе СППИ тест, вреднују се по амортизованој вредности ако је пословни модел искључиво наплата уговорених новчаних токова и по фер вредности кроз остали резултат, ако је пословни модел наплата уговорених новчаних токова и продаја финансијског средства; и финансијска средства, која не пролазе СППИ тест, вреднују се по фер вредности кроз биланс успеха, без обзира на пословни модел.

Финансијска средства и обавезе Друштва обухватају финансијске пласмане, потраживања од купаца, остала краткорочна потраживања, обавезе према добављачима, као и друге обавезе из пословања који се вреднују по амортизованој вредности и задовољавају нове критеријуме предвиђене МСФИ 9 (тест пословног модела и карактеристике уговорених новчаних токова) за вредновање по амортизованој вредности.

Друштво нема финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха или кроз остали резултат, нити финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

2.3. Нови стандарди, тумачења и измене усвојени 1. јануара 2020. године (Наставак)

/и/ МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (Наставак)

Анализа утицаја МСФИ 9 (Наставак)

Обезвређење (исправка вредности): МСФИ 9 уводи модел “очекиваног кредитног губитка” за мерење обезвређења (умањења вредности) финансијских средстава, тако да више није неопходно да се деси догађај који указује на постојање губитка како би губитак по основу обезвређења био признат. Финансијска средства вреднована по амортизованој вредности су предмет обезвређења у складу са захтевима МСФИ 9.

Друштво од 1. јануара 2020. године примењује модел “очекиваног кредитног губитка” када обрачунава исправку вредности потраживања од купаца и осталих потраживања. Друштво разматра вероватноћу настанка неизвршења обавезе (“дефаулт”) током очекиваног уговореног рока трајања финансијског средства приликом иницијалног признавања тог средства. Ово захтева већи степен просуђивања због потребе разматрања будућих економских услова у процени одговарајућих износа исправке вредности. Кашњење више од 90 дана од датума доспећа средства се сматра индикатором настанка неизвршења обавезе (“евент оф дефаулт”).

Предузеће примењује “поједностављени приступ” у признавању животних (“лифетиме”) губитака за целокупни период трајања финансијског средства за потраживања од купаца (дугорочна и краткорочна) и остала потраживања која не садрже значајну компоненту финансирања, коришћењем тзв. матрице исправке вредности где су потраживања груписана на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака по основу ненаплаћених потраживања. Стопе очекиваних кредитних губитака засноване су на историјским губицима по основу обезвређења потраживања које је Друштво имало у претходне две године. Историјске стопе губитака се коригују за текуће и будуће информације о макроекономским факторима који утичу на купце Друштва. Друштво је идентификовало лошије економске услове пословања и повећање стопе незапослености као кључне макроекономске факторе.

Друштво је извршило процену ефеката прве примене МСФИ 9 од 1. јануара 2020. године, што је резултирало корекцијом нераспоређеног добитка на дан 1. јануара 2020. године по основу примене новог модела обезвређења финансијских средстава.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

2.3. Нови стандарди, тумачења и измене усвојени 1. јануара 2020. године (Наставак)

/и/ МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (Наставак)

Анализа утицаја МСФИ 9 (Наставак)

Почетно стање на дан 1. јануара 2020. године се разликује од крајњег стања на дан 31. децембра 2019. године за ефекте примене МСФИ 9 приказане у колони “Промене у вредновању.

<u>Позиција активе/пасиве</u>	<u>Крајње стање 31.12.2019. у складу са МРС 39</u>	<u>Промене у вредновању</u>	<u>Почетно стање 01.01.2020. у складу са МСФИ 9</u>
АКТИВА			
Потраживања по основу продаје	51.628	(34.953)	16.675
ПАСИВА			
Нераспоређени добитак	85.940	(34.953)	50.987

/ии/ МСФИ 15 “Приходи од уговора са купцима”

МСФИ 15 “Приходи од уговора са купцима” замењује постојеће смернице у вези са признавањем прихода, укључујући МРС 18 “Приходи”, МРС 11 “Уговори о изградњи” и повезана тумачења стандарда.

МСФИ 15 обезбеђује свеобухватни модел за признавање прихода на бази принципа пет корака који се примењује на све уговоре са купцима, како следи:

- идентификовање уговора са купцем;
- идентификовање обавезе извршења у уговору (јединствене чинидбене обавезе испоруке добара/пружања услуга);
- одређивање цене трансакције;
- алокацију цене трансакције на обавезе извршења у уговору; и
- признавање прихода када (или ако) ентитет испуни обавезе извршења.

Анализа утицаја МСФИ 15

Примена МСФИ 15 захтева од руководства да врши процене које утичу на утврђивање висине и временског распореда признавања прихода од уговора са купцима. Оне укључују:

- утврђивање момента испуњавања обавеза извршења; и
- одређивање трансакционе цене која је алоцирана на исте.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

2.3. Нови стандарди, тумачења и измене усвојени 1. јануара 2020. године (Наставак)

/ии/ МСФИ 15 “Приходи од уговора са купцима” (Наставак)

Анализа утицаја МСФИ 15 (Наставак)

Приликом преласка на примену овог стандарда могуће је изабрати два приступа: потпуна ретроспективна примена у оквиру које се МСФИ 15 примењује на сваки претходни извештајни период, при чему се упоредни подаци коригују; или метод кумулативног ефекта у оквиру кога се кумулативни ефекат прве примене стандарда признаје као корекција нераспоређеног добитка на дан 1. јануара 2020. године, при чему се упоредни подаци не коригују.

Сходно одредбама стандарда, Друштво признаје приход када (или ако) испуни уговорну обавезу извршења у погледу преноса услуге купцу.

Роба или услуге сматрају се пренетим када купац стекне контролу над њима, односно када се исте испоруче купцу. Уговорна обавеза може да буде испуњена, односно приход признат током

Друштво признаје и евидентира приходе у тренутку када је услуга пружена, односно роба продата.

Друштво је, приликом анализе прве примене стандарда МСФИ 15, дошло до закључка да примена овог стандарда нема утицаја на приложене финансијске извештаје, нити је резултирала у корекцији нераспоређеног добитка на дан 1. јануара 2020. године.

Друштво је наставило и у 2020. години да признаје приходе од закупа и одржавања гробница и гробних места по наплаћеним износима због начела опрезности.

2.4. Упоредни подаци

Упоредне податке и почетна стања чине подаци садржани у појединачним финансијским извештајима за 2019. годину, састављеним у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, који су били предмет ревизије.

2.5. Сталност пословања

Појединачни финансијски извештаји Друштва су састављени у складу са начелом сталности пословања, које подразумева да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности, која обухвата период од најмање дванаест месеци од датума финансијских извештаја.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (Наставак)

2.5. Сталност пословања (Наставак)

Руководство Друштва је размотрило све информације које су биле расположиве и анализирано питања која могу бити релевантна за способност Друштва да послује у складу са начелом сталности, укључујући значајне околности и догађаје, планове руководства, као и ефекте глобалне кризе проузроковане пандемијом Цовид-19 на пословање Друштва, а као што је детаљније обелодањено у Напомени 8.

2.6. Коришћење процењивања

Састављање финансијских извештаја у складу са примењивим оквиром финансијског извештавања захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Друштва.

Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за појединачне финансијске извештаје обелодањени су у Напомени 4.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Рачуноводствене политике су утврђене Правилником о рачуноводственим политикама, који је усвојен од стране Надзорног одбора, дана 28.06.2021. године

Правила процењивања:

3.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања (лиценце, софтвери, патенти...) су одредива немонетарна средства без физичке суштине чија се набавна вредност може поуздано измерити и већа је од 5.000,00 динара, чији је век трајања дужи од годину и када је вероватно да ће будуће економске користи по основу тог улагања притицати у Предузеће, односно испуњавају услове прописане МРС 38 *Нематеријална улагања*.

Стечена нематеријална улагања капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу. Ови трошкови се амортизују пропорционалном методом током њиховог процењеног века употребе (2 до 5 година).

Након почетног признавања нематеријално улагање исказује се по моделу ревалоризације из МРС 38 Нематеријална улагања, односно по поштеној вредности на дан ревалоризације, умањеној за укупну накнадну амортизацију и укупне накнадне губитке због обезвређења.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.1. Нематеријална улагања (Наставак)

Нематеријална улагања амортизују се на систематској основи током процењеног корисног века употребе, применом пропорционалне методе. Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност, односно цена коштања умањена за преосталу вредност. Преостала (резидуална) вредност новонабављеног средства одређује су приликом заправоња или активирања и износи 5% од набавне вредности.

Поновна ревалуација резидуалне вредности и века трајања целокупних нематеријалних улагања одређује се проценом по поштеној (фер) вредности.

3.2. Некретнине, постројења и опрема:

Основна средства (некретнине, постројења и опрема) су материјална средства која Предузеће држи за испоруку робе или пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе, и за која се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода.

Као некретнине, постројења и опрема, признају се и подлежу амортизацији материјална средства која испуњавају услове за признавање прописане МРС 16 *Некретнине постројења и опрема* чији је корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке средства је већа од 5.000,00 динара.

Некретнине, постројења и опрема евидентирају се по фактурној вредности увећаној за зависне трошкове набавке, и отписују пропорционалним методом према процењеном веку трајања. Стопе амортизације су засноване на процењеном веку употребе средства који износи:

• зграде	50 година
• опрема	8 година
• возила	7 година
• канцеларијска опрема	10 година
• рачунари	5 година.

Накнадни издатак за некретнину, постројења и опрему признаје се као средство само када се тим издатком значајно побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка.

Трошкови текућег одржавања и оправки приказују се као расход периода.

Након почетног признавања некретнине, постојења и опрема се исказују по моделу ревалоризације, односно поштеној вредности на дан ревалоризације, умањеној за укупну накнадну амортизацију и укупне накнадне губитке због обезвређења.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.2. Некретнине, постројења и опрема: (Наставак)

Некретнине, постројења и опрема амортизују се на систематској основи током процењеног корисног века употребе, применом пропорционалне методе. Обрачун амортизације врши се појединачно за свако средство, сем код алата и инвентара који се калкулативно отписује. За постројења, опрему и остала основна средства користе се корисни век трајања и стопе амортизације утврђене приликом стављања у употребу сваког средства.

Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност, односно цена коштања умањена за преосталу вредност. Преостала (резидуална) вредност новонабављеног средства одређује су приликом запримања или активирања средства и износи 5% од набавне вредности.

Поновна ревалуација резидуалне вредности и века трајања целокупних некретнина, постројења и опреме одређује се проценом по поштеној (фер) вредности.

Добици и губици који проистичу из расходања или продаје средстава се признају у билансу успеха периода када је средство расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

3.3. Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина Предузећа је некретнина коју Предузеће држи ради остваривања зараде од издавања некретнине. Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по набавној вредности. При почетном мерењу зависни трошкови набавке укључују се у набавну вредност.

Вредновање инвестиционих некретнина након почетног признавања врши се применом модела поштене (фер) вредности. Поштена вредност инвестиционе некретнине је њена тржишна вредност. Поштена вредност мери се као највероватнија цена која реално може да се добије на тржишту, на дан биланса стања, у складу са дефиницијом поштене вредности.

Поштену вредност и преосталу (резидуалну) вредност појединачно за сваку инвестициону некретнину на дан стављања у употребу или на дан превођења у инвестициону некретнину утврђује комисија коју формира Надзорни одбор или овлашћени проценитељ. Преостала (резидуална) вредност једнака је поштеној вредности инвестиционе некретнине.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.4. Улагања у туђа основна средства

Улагања у туђа основна средства су улагања на основу уговора о закупу објеката ради обављања делатности.

Почетно мерење улагања у туђе основно средство, која испуњавају услове за признавање за средство, врши се по набавној вредности или цени коштања.

Након почетног признавања некретнине, улагања у туђе основно средство се исказују по моделу ревалоризације, односно поштеној вредности на дан ревалоризације, умањеној за укупну накнадну амортизацију и укупне накнадне губитке због обезвређења.

Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, а стопа амортизације одређује се у складу са процењеним роком закупа (најмање десет година). Стопа амортизације једнака је процењеном трајању закупа - најмање 10 година.

3.5. Залихе:

Залихе основног и помоћног материјала се вреднују по методу просечних набавних цена, док се залихе робе у трговини на мало евидентирају по методу малопродајне вредности. Залихе материјала, готових производа и робе рачуноводствено се обухватају у складу са МРС 2 Залихе.

3.6. Финансијски инструменти

3.6.1. Финансијска средства

Руководство врши класификацију својих финансијских средстава у моменту иницијалног признавања. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена, односно пословног модела управљања у оквиру кога се држе, као и карактеристика уговорених новчаних токова.

У складу са МСФИ 9 “Финансијски инструменти”, који је Друштво усвојило 1. јануара 2020. године, финансијска средства се класификују у следеће категорије:

- финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности;
- финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат (капитал - ФВТОЦИ); и
- финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха (ФВТПЛ).

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.6. Финансијски инструменти (Наставак)

3.6.1. Финансијска средства (Наставак)

Финансијска средства се вреднују по амортизованој вредности уколико се држе у оквиру пословног модела чија је сврха искључиво наплата уговорених новчаних токова и уколико на основу уговорних услова финансијске имовине на одређене датуме настају новчани токови који су само плаћање главнице и камата на неизмирени износ главнице, осим ако су при иницијалном признавању неопозиво опредељена као средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха (ако се тиме отклања или знатно умањује недоследност при мерењу или признавању).

Финансијска средства се вреднују по фер вредности кроз остали резултат уколико се држе у оквиру пословног модела чија је сврха наплата уговорених новчаних токова и продаја финансијских средстава и уколико на основу уговорних услова финансијске имовине на одређене датуме настају новчани токови који су само плаћање главнице и камата на неизмирени износ главнице, осим ако су при иницијалном признавању неопозиво опредељена као средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха (ако се тиме отклања или знатно умањује недоследност при мерењу или признавању).

Финансијска средства се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха, само ако се не мере по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали резултат.

Пословни модел се дефинише у складу са проценом руководства Друштва о намени за коју се финансијска средства држе и циљевима управљања финансијским средствима на основу свих доступних релевантних чињеница за процену пословног модела. Пословни модел Друштва се може дефинисати као средства којима се управља у циљу наплате новчаних токова, а чине га финансијски пласмани и потраживања (од купаца и остала).

Финансијска средства и обавезе Друштва обухватају потраживања од купаца, остала краткорочна потраживања, готовинске еквиваленте и готовину, обавезе према добављачима, као и друге обавезе из пословања који се вреднују по амортизованој вредности и задовољавају нове критеријуме предвиђене МСФИ 9 (тест пословног модела и карактеристике уговорених новчаних токова) за вредновање по амортизованој вредности.

Друштво нема финансијских средстава и обавеза који се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха, нити финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат.

Финансијска средства се укључују у обртну имовину, осим уколико су им рокови доспећа дужи од 12 месеци након датума извештавања, када се класификују као дугорочна средства.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.6. Финансијски инструменти (Наставак)

3.6.1. Финансијска средства (Наставак)

Финансијска средства престају да се признају када је дошло до истека уговорног права или преноса права на приливе готовине по основу тог средства и када је Друштво извршило пренос свих ризика и користи који проистичу из власништва над средством или није ни пренело, ни задржало све ризике и користи у вези са средством, али је пренело контролу над њим.

Финансијско средство престаје да се признаје отписом потраживања. Такође, до престанка признавања финансијског средства долази уколико су се десиле накнадне измене уговорених услова финансијског средства, а које доводе до значајних модификација новчаних токова финансијског средства.

Након иницијалног признавања, финансијска средства се вреднују као што следи:

(a) *Потраживања по основу продаје и остала потраживања из пословања*

Продају својих производа и услуга Друштво врши на основу уобичајених услова продаје и таква потраживања нису каматоносна. Потраживања од купаца и остала потраживања се вреднују по амортизованој вредности.

У складу са МСФИ 9 “Финансијски инструменти”, обезвређење, односно исправка вредности се обрачунава и признаје за све финансијске инструменте који се вреднују по амортизованој вредности, као и за финансијска средства која се одмеравају по фер вредности кроз остали резултат. Друштво примењује модел “очекиваног кредитног губитка” када обрачунава исправку вредности потраживања од купаца и осталих потраживања.

Друштво примењује “поједностављени приступ” у признавању животних (“*лифетиме*”) губитака за целокупни период трајања финансијског средства за потраживања од купаца (дугорочна и краткорочна) и остала потраживања која не садрже значајну компоненту финансирања, коришћењем тзв. матрице исправке вредности где су потраживања груписана на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака по основу ненаплаћених потраживања. Стопе очекиваних кредитних губитака засноване су на историјским губицима по основу обезвређења потраживања које је Друштво имало. Историјске стопе губитака се коригују за текуће и будуће информације о макроекономским факторима који утичу на купце Друштва.

Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности за очекиване кредитне губитке, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.

Приходи од укидања исправке вредности по основу накнадно наплаћених износа и процењене наплативости потраживања признају се у билансу успеха у оквиру прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.6. Финансијски инструменти (Наставак)

3.6.1. Финансијска средства (Наставак)

(а) Потраживања по основу продаје и остала потраживања из пословања (Наставак)

До 31. децембра 2019. године, исправка вредности потраживања од купаца се утврђивала у складу са захтевима МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и одмеравање”, односно када је постојао објективан доказ да Друштво неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитних услова потраживања. Значајне финансијске потешкоће купца, вероватноћа да ће купац бити ликвидирани или финансијски реорганизован, пропуст или кашњење у извршењу плаћања (више од 90 дана од датума доспећа) су се сматрале индикаторима да је вредност потраживања умањена. Процена исправке вредности потраживања вршена је на основу старосне анализе и историјског искуства и када наплата целог или дела потраживања више није вероватна.

(б) Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују средства на рачунима код банака и високоликвидна средства са првобитним роком доспећа до три месеца или краће, а која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине уз безначајан ризик од промене вредности.

(ц) Остала финансијска средства

Остала финансијска средства обухватају друга потраживања – рефундације од ПИО фонда.

3.6.2. Финансијске обавезе

МСФИ 9 “Финансијски инструменти” највећим делом задржава постојеће захтеве МРС 39 у погледу класификације финансијских обавеза, па се финансијске обавезе класификују као финансијске обавезе мерене по амортизованој вредности и финансијске обавезе мерене по фер вредности кроз биланс успеха.

Руководство врши класификацију својих финансијских обавеза у моменту иницијалног признавања.

Финансијске обавезе Друштва на дан извештавања чине обавезе према добављачима и остале обавезе (обавезе из пословања).

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности. Након иницијалног признавања, финансијске обавезе Друштва се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.6. Финансијски инструменти (Наставак)

3.6.2. Финансијске обавезе (Наставак)

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла. У случају где је постојећа финансијска обавеза замењена другом обавезом према истом повериоцу, али под значајно промењеним условима или уколико су услови код постојеће обавезе значајно измењени, таква замена или промена услова третира се као престанак признавања првобитне обавезе са истовременим признавањем нове обавезе, док се разлика између првобитне и нове вредности обавезе признаје у билансу успеха.

Поред тога, у складу са МСФИ 9, Друштво престаје да признаје финансијску обавезу када су уговорени услови модификовани, а новчани токови модификоване обавезе значајно измењени. У том случају, нова финансијска обавеза се базира на измењеним условима и признаје се по фер вредности. Разлика између књиговодствене вредности првобитне финансијске обавезе и фер вредности нове финансијске обавезе са измењеним условима се признаје кроз биланс успеха.

(a) Кредити од банака

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности умањеној за настале трансакционе трошкове. Обавезе по кредитима се накнадно вреднују по амортизованој вредности.

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у редовном току пословног циклуса Друштва, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

(б) Обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по амортизованој вредности, што због краткорочне природе ових обавеза одговара њиховој номиналној вредности.

3.6.3. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани обухватају потраживања за финансијска средства чији је рок доспећа дужи од 12 месеци након датума биланса стања и мере се по набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је дата за њих.

3.6.4. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани обухватају зајмове и остале краткорочне пласмане са роком доспећа до годину дана од дана биланса.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.6. Финансијски инструменти (Наставак)

3.6.5. Готовина и готовински еквиваленти:

У извештају о токовима готовине готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни и депозите по виђењу код банака. Изражавају се у номиналној вредности у динарима.

3.6.6. Финансијске обавезе

Финансијским обавезама сматрају се дугорочне и краткорочне обавезе.

Финансијске обавезе обухватају обавезе по кредитима, према добављачима и добављачима повезаним лицима и остале пословне обавезе које доспевају у року од годину дана од дана настанка, односно од годишњег биланса.

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности прилива, без насталих трансакционих трошкова.

Обавезе према добављачима исказују се по набавној вредности, односно према фактури, ситуацији или другом документу.

Дугорочне финансијске обавезе су обавезе које доспевају у року дужем од једне године.

3.6.7. Дугорочно резервисање

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања.

Дугорочно резервисање настаје када је обавеза настала као резултат прошлог догађаја, када је вероватно да ће одлив ресурса бити потребан за измирење обавеза и када износ обавеза може поуздано да се процени. Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје.

Резервисања се испитују на дан сваког биланса стања и коригују ради одражавања најбоље могуће процене. Дугорочна резервисања прате се по врстама.

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Потенцијална средства се не признају у финансијским извештајима, него се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.6. Финансијски инструменти (Наставак)

3.6.8. Закупи

Предузеће као закупцац-оперативни закуп

Оперативни закуп је када закуподавац суштински задржава све ризике и користи повезане са власништвом. Плаћања извршена по основу оперативног закупа исказују се на терет биланса успеха на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

Предузеће као закуподавац – оперативни закуп

Када је средство дато у оперативни закуп такво средство се исказује у билансу стања зависно од врсте средства. Приход од закупнине признаје се на пропорционалној основи у току периода трајања закупа.

3.6.9. Пословни приходи

Приходи од уобичајених активности су приходи од продаје робе, производа и услуга, приходи од активирања учинака, приходи од субвенција, дотација, регреса и повраћаја дажбина по основу продаје робе, производа и услуга и други приходи независно од времена наплате.

Приходи од продаје производа и робе признају се када се изврши пренос власништва над производима и робом, што се подудара са временом испоруке, под претпоставком да се износ прихода може поуздано измерити.

Приходи од услуга се признају када се услуга изврши, односно за услуге које се врше у дужем периоду приходи се признају сразмерно довршености посла.

Приход од закупнина потиче од давања инвестиционих некретнина у оперативни закуп и обрачунава се на пропорционалној основи током трајања периода закупа.

Дакле, приходи од продаје признају се по принципу фактурисане реализације, а утврђују се умањењем фактурисаног износа за ПДВ.

3.7. Пословни расходи

Пословни расходи представљају све трошкове настале у односу на фактурисану реализацију, а обухватају трошкове материјала, енергије и горива, трошкове зарада, накнада зарада и остале личне расходе, услуге и амортизацију.

Трошкови текућег одржавања и оправки некретнина, постројења и опреме се признају на терет расхода обрачунског периода у ком су настали у стварно насталом износу.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.7. Пословни расходи (Наставак)

Трошкови пословања обухватају и трошкове општег карактера и то: трошкове репрезентације, осигурања, платног промета и банкарских услуга, чланарина, пореза и остале расходе, настале у текућем обрачунском периоду.

Трошкови закупа се признају на терет биланса у складу са одговарајућим уговорима о закупу.

Сви трошкови се признају у периоду у коме су настали.

3.8. Приходи од камата

Камате настале по основу пласмана и потраживања из пословних односа исказују се у оквиру финансијских прихода у обрачунским периоду у коме су настале.

3.9. Расходи камата

Камате настале по основу обавеза из пословних односа исказују се у билансу успеха у оквиру финансијских расхода.

3.10. Курсне разлике

Функционална и извештајна валута Предузећа је динар (РСД). Трансакције изражене у страном валути иницијално се евидентирају у функционалној валути применом важећег курса на дан трансакције. Монетарна средства и обавезе изражене у страном валути прерачунавају се у функционалну валуту применом важећег средњег курса на дан биланса стања. Све курсне разлике признају се у билансу успеха периода за који се извештава.

3.11. Остали приходи:

Остали приходи обухватају добитке од продаје нематеријалних улагања, основних средстава, учешћа у капиталу, продаје материјала, као и вишкове утврђене пописом, наплату отписаних потраживања, приходе од смањења обавеза и укидања дугорочних резервисања и сл. Ванредни приходи обухватају све приходе који су последица разних непредвиђених околности у складу са МРС 8.

3.12. Остали расходи

Остали расходи обухватају губитке по основу продаје и расходовања нематеријалних улагања, основних средстава, продаје материјала, мањкове, обезвређење имовине и друге непоменуте расходе.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.13. Пензијске и остале накнаде запосленима

Доприноси за обавезно социјално осигурање

Предузеће зарачунава и плаћа доприносе за пензионо и здравствено осигурање и доприносе за осигурање од незапослености по стопама утврђеним Законом, у корист одговарајућих државних фондова, на бази бруто зараде запослених. Сви трошкови доприноса признају се у билансу успеха у периоду на који се односе.

Отпремнине и јубиларне награде

У складу са Законом о раду и Колективним уговором предузећа, Предузеће је у обавези да плаћа отпремнину запосленима приликом одласка у пензију, у износу од 3 месечне зараде запосленог за месец који претходи месецу одласка у пензију. На основу Интерних аката и одобреног Програма Предузеће такође, врши исплату јубиларних награда радницима и исплату отпремнина запосленима за чијим је радом престала потреба.

1. Резервисања за отпремнине запослених приликом одласка у пензију врше се у складу са Законом о раду, нормативним актима предузећа и МРС-19 – Примања запослених. Дефинисана пензиона обавеза се процењује на годишњем нивоу од стране независних, квалификованих актуара применом актуарске методе методи кредитирања пројектоване јединице (метод акумулирања примања према годинама стажа). Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем очекиваних будућих готовинских исплата применом просечне референтне каматне стопе Народне банке Србије пројектоване на рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама које превазилазе 10% вредности плана средстава или 10% дефинисаних обавеза у погледу накнада обрачунавају се на терет или у корист прихода током очекиваног просечног преосталог радног века запослених.

3.12. Државне субвенције

Субвенције од државе се признају по фер вредности када постоји разумно уверење да ће субвенција бити добијена и да ће Предузеће испунити постављене услове. Државне субвенције које се односе на трошкове разграничавају се и признају у билансу успеха током периода који је потребан да се упаре са трошковима које компензују. Државне субвенције које се односе на куповину некретнина, постројења и опреме се укључују уз признавање пасивног временског разграничења и признају се у билансу успеха применом пропорционалне методе током очекиваног века употребе односних средстава.

Изузетно, додељена средства од стране Оснивача могу имати форму државног улагања које се евидентира као повећање капитала, уз одговарајућу регистрацију у Агенцији за привредне регистре. Да би неко додељивање од стране Оснивача било третирано као "капитално", документација о том додељивању мора имати одредбе да се ради о улагању којим се повећава основни капитал Оснивача.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.12. Државне субвенције (Наставак)

Надзорни одбор предузећа дужан је да донесе Одлуку о повећању основног капитала и да се та одлука региструје у Агенцији за привредне регистре, најкасније на дан билансирања извештајне године. Истовремено у билансу града Београда ова средства морају бити адекватно и доследно третирана као удео у капиталу предузећа.

3.13. Текући и одложени порез на добит

Текући порез

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту “Закон”) и релевантним подзаконским актима.

Порез на добитак обрачунава се применом прописане стопе од 15% на пореску основицу исказану у пореском билансу, која се може умањити за претходно реализоване пореске губитке, док се на крају утврђена пореска обавеза може умањити за утврђене пореске кредите. Основицу за опорезивање чини опорезиви добитак, који се утврђује усклађивањем резултата (добитка или губитка) из биланса успеха, а на начин утврђен овим Законом.

Сходно Закону о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица (“Службени гласник РС”, бр. 108/2013), почев од утврђивања пореза на добитак за 2014. годину, порески обвезници (велика и средња правна лица) више не могу да користе пореску олакшицу у виду пореског кредита по основу улагања у основна средства, у сопственом власништву, за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки или други акт обвезника. Порески обвезник који је до 31. децембра 2013. године остварио право на порески подстицај – порески кредит и исказао податке у пореском билансу и пореској пријави за 2013. годину, може то право да користи до истека рока прописаног Законом, али не дуже од 10 година. Неискоришћени део пореског кредита може се пренети на рачун добити из будућих обрачунских периода, највише до лимита од 33% обрачунатог пореза у том пореском периоду.

Порески прописи у Републици Србији не дозвољавају да се порески губици из текућег периода искористе као основа за повраћај пореза плаћеног у одређеном претходном периоду. Губици утврђени у пореском билансу у текућем обрачунском периоду могу се пренети на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Порески биланс се предаје најкасније у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза. Друштво током године порез на добитак плаћа у виду месечних аконтација, чију висину утврђује на основу пореске пријаве за претходну годину.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.13. Текући и одложени порез на добит (Наставак)

Амортизација

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит правних лица Републике Србије (“Службени гласник РС”, бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 и 153/2020), Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе (“Службени гласник РС”, бр. 116/2004, 99/2010, 104/2018 и 8/2019) и Правилником о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе (“Службени гласник РС”, бр. 93/2019), што резултира ефектима како на текући порез, тако и на одложене порезе (Напомене 6.23.1. и 6.23.)

Одложени порез

Одложени порез на добитак се обрачунава у пуном износу, коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима.

Одложено пореско средство се признаје до износа за који је вероватно да ће будући добитак за опорезивање бити расположив и да ће се привремене разлике измирити на терет тог добитка.

Порески расход (порески приход) је укупан износ укључен у одређивање нето добитка или губитка периода, у вези са текућим и одложеним порезом. У складу са МРС 12 - Одложена пореска средства и пореске обавезе, за износ пореског расхода умањује се рачуноводствени добитак, док се за износ пореског прихода рачуноводствени добитак увећава, што значи да директно утичу на утврђивање износа нето добитка који остаје за расподелу.

3.14. Промена рачуноводствених политика, промене рачуноводствених процена и накнадно установљене грешке из претходних периода

Грешке из претходних периода чине изостављени или погрешно исказани подаци у финансијским извештајима тог периода које су биле доступне када су финансијски извештаји за дате периоде били одобрени за издавање, и б) за које се могло разумно очекивати да буду добијене и узете у обзир при састављању и презентацији финансијских извештаја. У такве грешке се убрајају ефекти математичких грешака, грешака при примењивању рачуноводствених политика, погрешног тумачења чињеница, превара или превида. У зависности од суштинске важности грешке и значајног утицаја на финансијске извештаје грешке се исправљају ретроактивно у финансијским извештајима и то: 1) исправљањем упоредних података за период у којем је грешка настала; 2) ако се грешка догодила пре најранијег презентовања претходног периода, кориговати почетна стања средстава, обавеза и капитала за најранији презентовани период. Накнадно установљене грешке које нису суштинске и не утичу значајно на финансијске извештаје исправљају се на терет расхода, односно у корист прихода периода у којем су идентификоване.

3. ПРИМЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (Наставак)

3.14. Промена рачуноводствених политика, промене рачуноводствених процена и накнадно установљене грешке из претходних периода (Наставак)

Промена рачуноводствене политике може да се изврши добровољно, ако се процени да би нова рачуноводствена политика довела до примереније презентације догађаја и билансних позиција у финансијским извештајима, односно до тога да финансијски извештаји пружају поузданије и релевантније информације о утицају трансакција, других догађаја и околности на финансијску позицију, финансијске перформансе или токове готовине предузећа.

Нова рачуноводствена политика примењује се ретроспективно, када то захтевају МРС/МСФИ, као да је одувек била у примени, осим када се износ корекције не може прецизно утврдити, у ком случају се нова рачуноводствена политика примењује на проспективној основи.

Ефекат који настане по основу ретроактивне примене нове рачуноводствене политике признаје се као корекција пренетог резултата, у складу са МРС 8.

Као резултат неизвесности својствених пословним активностима многе ставке у финансијским извештајима се не могу прецизно одмерити, већ се само могу проценити. Процена подразумева просуђивање засновано на последњим доступним, поузданим информацијама. Промена рачуноводствене процене може утицати само на добитак или губитак текућег периода, или на добитак или губитак и текућег периода и будућих периода.

4. ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Лицем повезаним са обвезником сматра се оно физичко и правно лице у чијим се односима са обвезником јавља могућност контроле или значајнијег утицаја на пословне одлуке. Поседовање 50% и више или појединачно највећег удела сматра се омогућеном контролом над Предузећем. Утицај на пословне одлуке Предузећа постоји, поред наведеног случаја, и када лице повезано са Предузећем поседује више од 50% гласова у органима управљања.

Лицем повезаним са Предузећем сматра се и оно правно лице у коме, као и код Предузећа, иста физичка и правна лица непосредно или посредно учествују у управљању, контроли или капиталу.

На Захтев Предузећа, за потребе ФИ за 2013. годину, од стране Оснивача достављен је преглед установа и предузећа према којима Скупштина града врши права Оснивача. Крајем 2014. године достављен је допуњен списак са општинама и мањим јединицама локалне самоуправе.

Односи између предузећа и осталих повезаних правних лица регулисани су на уговорној основи и по тржишним условима. Стања потраживања и обавеза на дан извештавања, настала са повезаним правним лицима, посебно се обелодањују (поглавље 6.7 и 6.13)

4. ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (Наставак)

Законом о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр.142/2014.) прецизирано је да се Република, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе не сматрају правним лицима за сврху примене чл. 59. до 61а Закона о порезу на добит правних лица, односно да по овом основу не постоји повезаност између правних лица за потребе извештавања о трансакцијама међу повезаним лицима.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима као што су: кредитни ризик и ризик ликвидности . Управљање ризицима у Предузећу је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање сведу на минимум. Управљање ризицима обавља Сектор за комерцијално финансијске послове у складу са политикама одобреним од стране Надзорног одбора.

Пословање Предузеће је у мањој мери изложено тржишном ризику, јер је пословање у међународним оквирима занемарљиво, па није изложено значајном ризику промена курса страних валута. Приходи и расходи Предузећа и токови готовине су независни од промена тржишних каматних стопа, с обзиром да Предузеће нема значајну каматносноу имовину, нити обавезе.

Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик финансијског губитка за Предузеће ако друга уговорна страна у финансијском инструменту не испуни своје уговорне обавезе. Кредитни ризик преваходно проистиче по основу потраживања из пословања.

Изложеност Предузећа кредитном ризику по основу потраживања из пословања зависи највише од индивидуалних карактеристика сваког појединачног купца. Предузеће нема значајне концентрације кредитног ризика, јер је учешће највећег појединачног купца (Удружење крематиста „Огањ“) око 1% укупног прихода од продаје.

Друштво анализира кредитни бонитет сваког новог појединачног купца пре него што му се понуде стандардни услови продаје. Купци чији кредитни бонитет не испуњава тражене услове, продаја се врши само на бази авансног плаћања.

Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће друштво бити суочено са потешкоћама у измиривању својих финансијских обавеза. Предузеће управља својом ликвидношћу са циљем да, колико је то могуће, увек има довољно средстава да измири своје доспеле обавезе, без неприхватљивих губитака и угрожавања своје репутације.

Финансије Предузећа надзиру планирање ликвидности у погледу захтева Предузећа да би се обезбедило да Предузеће увек има довољно готовине да подмири пословне потребе, као и да има слободног простора у својим неповученим кредитним аранжманима.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (Наставак)

Ризик ликвидности (Наставак)

Евентуални вишак готовине пословних активности изнад салда захтеваних обртних средстава улаже се у каматносно текуће рачуне, орочене депозите, бирајући инструменте са одговарајућим доспећима, која обезбеђује довољан простор какав је одређен планирањем новчаног тока.

Следећа табела представља анализу финансијских обавеза Предузећа према уговореним условима плаћања, који су одређени на основу преосталог периода на дан извештавања, у односу на уговорени рок доспећа.

Анализа финансијских обавеза Предузећа према уговореним условима плаћања

У хиљадама
динара

	до 3 месеца	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 године	од 2 до 5 година	преко 5 година	укупно
31.децембар 2020. године						
Обав.по осно.кредита 419,422, 425	23.250	14.559	19.412	56.189	59.287	172.697
Обав. из посл.430 до 439	173.867	75	20	59	58	174.079
Остале кратк.обавезе44,45,46	66.497	12.666	-	-	-	79.163
Укупно	263.614	27.300	19.432	56.248	-	425.939
31.децембар 2019. године						
Обав.по осно.кредита 419,422, 425	31.064	50.878	1.170	2.633		85.745
Обав. из посл.430 до 439	175.780	-	-	-	-	175.780
Остале кратк.обавезе 44,45,46	57.072	-	-	-	-	57.072
Укупно	263.916	50.878	1.170	2.633	-	318.597

Ризик управљања капиталом

Циљ управљања капиталом је да Предузеће одржи способност да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

Предузеће прати капитал на основу коефицијента задужености.

Овај коефицијент се израчунава из односа нето дуговања Предузећа и његовог укупног капитала.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (Наставак)

Ризик управљања капиталом (Наставак)

На дан 31.12.2020. и 2019. године коефицијент задужености Предузећа био је следећи:

	у хиљадама динара	
	2020	2019
Обавезе по кредитима – укупно	172.697	85.745
Готовина и готовински еквиваленти (минус)	291.022	46.995
<i>Нето дуговања</i>	<i>-118.325</i>	<i>38.750</i>
Сопствени капитал	982.950	982.950
<i>Капитал укупно</i>	<i>982.950</i>	<i>982.950</i>
<i>Коефицијент задужености</i>	<i>0,00%</i>	<i>3,94%</i>

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА

Општи подаци

На основу Закључка Скупштине града Београда број 463-144/17-С и Закључка број 463-555/17-С, представници Оснивача су током 2018. године иницирали да се покрене процес процене имовине и капитала ЈКП „Погребне услуге“ на дан 01.01.2018. године. Процена је извршена у складу са МРС и са циљем да се изврши разграничење имовине између предузећа и Оснивача у складу са Законом о јавној својини а потом изврши промена Статута и регистрација капитала у АПР.

Градско веће града Београда је Решењем бр. 3-588/19-ГВ од 13.06.2019. године, дало сагласност на Одлуку Надзорног одбора бр. 1-16 од 31.05.2019. године.

По добијеној сагласности Оснивача укњижени су ефекти процене на дан 01.01.2018. године и извршена корекција почетног стања у Билансу стања у финансијским извештајима за 2018. годину за негативне ефекте процене имовине која је предмет разграничења са Оснивачем.

Било је предвиђено да се изврши примопредаја непокретности са Оснивачем, до чега још увек није дошло. Садашња вредност непокретности које су предмет искњижења износи РСД 1,060,976 хиљада на дан 31. децембра 2020. године.

У току 2020. године извршено је укидање ревалоризационих резерви на основу обрачунате амортизације за 2020. годину у износу од 20.898. хиљада динара.

На основу дописа Градске управе града Београда бр. 031-186/20 од 18.09.2020. године, оснивачу је достављена документација за упис права јавне својине и списак непокретности за озакоњење.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

У наредним појединачним обелодањивањима дати су упоредни подаци који представљају финансијске извештаје предузећа ЈКП „Погребне услуге“ за 2020. годину.

6.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања односе се на остала нематеријална улагања:

	012	015	016	У РСД000
	Софтвери	Нематер. Улагања у припреми	Аванси за нематер. Улагања	Укупно
Набавна бруто вредност на почетку 2020. године	28.931	-	-	28.931
				0
Повећања у току године	-17.592	496	-	-17.096
Набавка у току године	497	497	-	994
Процена	-18.089			-18.089
Смањење у току године	-	496	-	496
Активирање	-	497	-	497
Набавна бруто вредност на крају 2020. године	11.339	-	-	11.339
Исправка вредности на почетку 2020. године	28.697	-	-	28.697
				0
Повећање у току године	-25.386	-	-	-25.386
Амортизација	292			292
Обезвређење у току године	-25.678			-25.678
				0
Смањење у току године	-	-	-	-
Кумулир.исправка у расходавању	-			-
Кумулир. исправка у продаји	-			-
				-
Стање исправке на крају 2020. године	3.311	-	-	3.311
Неотписана вредност				
31.12.2020. године	8.028	-	-	8.028
				0
31.12.2019. године	234	-	-	234

Нематеријална улагања обухватају интерно генерисане капитализоване трошкове развоја софтвера и остале интерно генерисане трошкове који задовољавају дефиницију материјалних улагања.

У 2020. години извршено је улагање у износу од 497. хиљада динара које се односи на софтвер постављен на сајт ЈКП „Погребне услуге помоћу кога се може пратити преглед сахрана и уплата, дорада софтвера поште и архиве, као и повећање вредности рачунарске мреже.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.1. Нематеријална улагања (Наставак)

Надзорни одбор предузећа је 27.11.2020. године донео Одлуку бр. 1-25 о именовану стручне комисије за процену садашње вредности и преосталог века трајања софтвера. Нето ефекат процене износи 7.589. хиљада динара и књижен је у корист ревалоризационих резерви умањених за одложене порезе (Напомена 6.9.).

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.2. Некретнине, постројења и опрема

	0220	0221	023	024	0261	0262	0271	028	У РСД000
	Грађевински објекти	Остале некретнине	Постројења и опрема	Инвести- ционе некретнине	Некретнине у припреми	Постројења и опрема у припреми	Улагања у туђа основна средства	Аванси за некретнине, постројења и опрему	Укупно
Набавна вредност на почетку 2020. године	2.724.186	0	838.400	31.046	27.755	29	13.659	0	3.635.075
Корекција	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Повећање:	86.370	0	1.918	-621	101.550	50.537	395	10.833	250.982
Ефекти процене	0		-43.782	-621					-44.403
Набавка, активирање и пренос	86.370		50.311		101.550	50.537	395	10.833	299.996
Прекњижење			-4.611						-4.611
Вишкови утврђени пописом									0
Смањење:	0	0	5.771	0	86.370	50.311	0	0	142.452
Ефекти процене									0
Продаја у току године									0
Расход у току године			5.771						5.771
Оконч.сит. Коначни рн. Активирање					86.370	50.311			136.681
Набавна вредност на крају 2020. године	2.810.556	0	834.547	30.425	42.935	255	14.054	10.833	3.743.605
Кумулирана исправка на почетку 2020. Године	1.099.914	0	482.280	0	0		3.207		1.585.401
Корекција	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Повећање:	77.495	0	20.815	0	0	0	1.383	0	99.693
Ефекти процене			-45.877						-45.877
Амортизација	77.495		71.303				1.383		150.181
Прекњижење и остало			-4.611						-4.611
Смањење:	0	0	3.275	0	0	0	0	0	3.275
Ефекти процене									0
Продаја у току године									0
Расход у току године			3.275						3.275
Мањкови утврђени пописом, обезвређење, прекњижење									0
Стање на крају 2020.године	1.177.409	-	499.820	-	-	-	4.590	-	1.681.819

	0220	0221	023	024	0261	0262	0271	028	У РСД000
	Грађевински објекти	Остале некретнине	Постројења и опрема	Инвести- ционе некретнине	Некретнине у припреми	Постројења и опрема у припреми	Улагања у туђа основна средства	Аванси за некретнине, постројења и опрему	Укупно
Нето садашња вредност:									
31.12.2020. године	1.633.147	-	334.727	30.425	42.935	255	9.464	10.833	2.061.786
Нето садашња вредност:									
31.12.2019. године	1.624.272	-	356.120	31.046	27.755	29	10.452	-	2.049.674

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.2. Некретнине, постројења и опрема

У току 2020. године уложено је у грађевинске објекте 101.550. хиљ. динара (попловавање платоа испред капела и реконструкција фасаде капела и крематоријума на Лешћу, изградња саобраћајница, платоа, хидрантске мреже, хладњаче и хангара на Збегу, изградња оградно - потпорног зида и хидрантске мреже на Новом Бежанијском гробљу, проширење паркинга и саобраћајнице на Орловачи, реконструкција радничких просторија и изградња монтажног магацина на Новом гробљу, заливни системи, реконструкција објеката, ал. столарија). Велики део наведених инвестиција је активиран, као и део из ранијих година. Укупан износ активираних инвестиција у грађевинске објекте је 86.370. хиљада динара.

Салдо инвестиција у току (0261) односи се на изградњу, доградњу и реконструкцију објеката – 7.816. хиљаде; реконструкцију саобраћајница и платоа – 20.408. хиљада; изградњу водовода и канализације – 2.492. хиљада; изградњу оградно – потпорног зида – 12.219. хиљада, укупно – 42.935. хиљада динара.

Крајње стање грађевинских објеката на дан 31.12.2020. године износи 1.633.147. хиљада динара.

У 2020. години у опрему је уложено 50.537. хиљада динара (пет теретних возила, четири путничка возила, специјална грађевинска машина, вентилација подрума продавнице 4 на Новом гробљу и у Капели у Делиградској, 130 ком. контејнера, опрема за хладњачу у сабирној капели, систем за притисак воде у подстаници Лешће, компјутерска опрема, намештај, алат, видео надзор, и др.). Од тога је активирано 50.311. хиљада динара.

Салдо постројења и опреме у припреми (0262) од 255. хиљада динара односи се на набављен материјал од кога ће се у 2021. години направити намештај.

Од расходоване опреме најзначајнији су: путничко возило Škoda Octavia набављена 2016. године, садашње вредности 1.717. хиљада (возило је продато), компјутерска опрема, алат, намештај и остала основна средства мање вредности. . Садашња вредност расходоване опреме износи 2.496. хиљада динара.

У децембру 2020. године на залихе (група 10) искњижено је 193 комада основних средстава – постројења и опреме без вредности. Истовремено је са залиха (група 10) на конто опреме (023) враћено једно основно средство. У питању је видео надзор на Топчидерском гробљу велике набавне вредности, на коме је било додатних улагања у 2020. години.

На дан 31.12.2020. године на основу Одлуке Надзорног одбора број 1-26 од 27.11.2020. стручна комисија је проценила вредност и преостали век трајања комплетне опреме за видео надзор. Нето ефекат процене износи 2.095. хиљада динара, и књижен је у корист ревалоризационих резерви умањених за одложене порезе (Напомена 6.10).

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.3. Инвестиционе некретнине, улагања у туђа основна средства, дати аванси за основна средства

Инвестиционе некретнине односе се на цвећаре, од којих предузеће на основу склопљених уговора о оперативном закупу остварује приходе од закупа.

Вредност инвестиционих некретнина на почетку извештајног периода износила је 31.046. хиљада динара. С обзиром да се на ову врсту основних средстава не обрачунава амортизација, на крају 2020. године извршена је процена истих од стране комисије коју чине стручна лица запослена у ЈКП „Погребне услуге“, а коју је именовао Надзорни одбор. Негативан ефекат процене инвестиционих некретнина (обезвређење) у износу од 621. хиљаде динара прокњижен је по пописном елаборату 31.12.2020. године на групу осталих расхода.

Улагања у туђа основна средства на дан 31.12.2020. у нето износу од 9.464. хиљада динара односе се на улагања по уговору о закупу пословних просторија са КБЦ Звездара, КБЦ Бежанијска коса и КБЦ Земун.

Дати аванси за основна средства на дан 31.12.2020. износе 10.833. хиљаде динара, и односе се на четири доставна возила, за које је планирана испорука по уговору у току првог квартала 2021. године.

6.4. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани односе се на:

Дугороч. стамб. кредити	048 у РСД 000
Бруто вредност на почетку 2020. године	1642
Повећања у току године	203
Нови пласмани	203
Ревалоризација (нег.еф.)	0
Смањења у току године	484
Обезвређење	
По основу наплате	484
Исправка вредности	0
Нето садашња вредност: 31.12.2020. године	1.361
Нето садашња вредност: 31.12.2019. године	1.642

Остали дугорочни пласмани се у целини односе на стамбене зајмове одобрене запосленима. У току 2020. један стан је откупљен у целости једнократном исплатом. На дан 31.12.2020. године извршена је ревалоризација на основу средњег курса НБС. Износ ревалоризације је мањи од 100. динара.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.5. Залихе:

Залихе се односе на залихе основног и помоћног материјала, алата и инвентара, као и залихе робе у малопродаји.

	31.12.2020.	У РСД 000 31.12.2019.
Материјал, основни и помоћни	249.566	264.856
Резервни делови, алат и инвентар	102.813	100.826
Исправка вредности алата и инвентара у употреби	-97.509	-96.236
10 Материјал - нето	254.870	269.446
Роба и цвеће у магацину	31.584	45.140
Укалкулисани ПДВ за робу и цвеће у магацину	-5.264	-7.523
Разлика у цени робе и цвећа у магацину	-16.187	-22.742
Роба и цвеће у промету на мало	44.917	42.380
Укалкулисани ПДВ за робу и цвеће у промету на мало	-7.486	-7.063
Разлика у цени робе и цвећа у промету на мало	-20.866	-21.039
13 Роба- нето	26.698	29.153
ЗАЛИХЕ (без датих аванса)	281.568	298.599

У структури залиха највећи део односи се на основни материјал – мермер и камен у износу од 240.990. хиљ. РСД.

На основу Елабората о попису усвојеног од стране Надзорног одбора, 193 комада опреме без садашње вредности пребачено је на залихе, док је видео надзор са Топчидерског гробља због додатних улагања и извршене процене, са залиха враћен на опрему.

6.6. Дати аванси

Дати аванси односе се на:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Дати аванси за материјал, робу и услуге	4.637	8.260
Враћене гробнице, розаријуми и колумбаријуми	19.487	17.727
15 Плаћени аванси	24.124	25.987
ЗАЛИХЕ	305.692	324.586

Дати аванси за материјал робу и услуге произилазе из уговорних обавеза.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.7. Потраживања по основу продаје:

Потраживања по основу продаје односе се на:

Опис	202	204	У РСД000
	Купци у земљи - остала повезана правна лица	Купци у земљи	Укупно
Бруто потраживање на почетку 2020 године	5.644	51.587	57.231
Бруто потраживање на крају 2020 године	3.093	49.781	52.874
Исправка вредности на почетку 2020. Године	2.030	3.573	5.603
Исправка вредности по МСФИ 9 на дан 01.01.2020.	2.514	32.439	34.953
Смањење исправке вредности у току године на основу ефеката МСФИ 9	2.514	1.398	3.912
Смањење исправке вредности у току године по основу наплате	126	57	183
Повећање исправке вредности на основу ефеката МСФИ 9	-	3.930	3.930
Повећање исправке вредности у току године	167	179	346
Исправка вредности на крају 2020.године	2.071	38.666	40.737
НЕТО СТАЊЕ			
31.12.2020. године	1.022	11.115	12.137
31.12.2019. године	3.614	48.014	51.628

Потраживања од повезаних правних лица потичу из трансакција редовне продаје робе и услуга и доспевају одмах или најкасније месец дана након датума продаје. Потраживања по својој природи нису обезбеђена и немају камату, као и потраживања од осталих купаца у земљи.

Исправка вредности евидентирана у 2020. години, за потраживања од купаца старијих од 365 дана за која је процењено да су потенцијално ненаплатива, је у износу од 439 хиљада динара. Иста је одобрена од стране Надзорног одбора на основу пописног елабората. Након датума биланса, а пре усвајања финансијских извештаја, од наведеног износа наплаћено је 6 хиљада динара отписаних потраживања. Поред неведеног, потраживања од физичких лица по основу продаје производа и услуга из области грађевинске делатности која су старија од 365 дана и нису наплаћена на дан 31.12.2020. износе РСД 11,529 хиљада динара.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.7. Потраживања по основу продаје: (Наставак)

Према процени руководства и на бази претходног искуства поменута потраживања су наплатива и зато Предузеће није извршило исправку вредности. До 31.05.2021. наплаћена је 721. хиљада динара потраживања од наведених 11.529 хиљада динара.

На основу прве примене МСФИ 9 на дан 01.01.2020. године евидентирана је исправка вредности преко нераспоређене добити из ранијих година у укупном износу од 32.439 хиљада динара и то:

- 202000 у износу од 2.514. хиљ. дин.
- 204000 у износу од 17.048 хиљ. дин.
- 204400 у износу од 15.391. хиљ дин.

На дан 31.12.2020. евидентирани су ефекти примене МСФИ 9 за групу у нето износу од 18 хиљада динара и то:

- 202000 у износу од (2.514) хиљ.дин.
- 204000 у износу од 3.930. хиљ. дин.
- 204400 у износу од (1.398) хиљ. дин.

Формирање и укидање исправке вредности потраживања у току године књижено је у оквиру осталих расхода и осталих прихода у билансу успеха (като 585, крето 685).

Категорије унутар позиције потраживања од продаје, не садрже обезвређена средства, директно отписана.

За сва ненаплаћена потраживања (старија од 365 дана) , подаци су достављени комерцијалној и правној служби ради слања опомена пред утужење и процене о евентуалној наплати судским путем.

Потраживања од купца PRO TECH TEAM, коме истовремено предузеће дугује, нису отписана директно, нити преко исправке вредности.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.8. Остала текућа потраживања, ПДВ и АВР:

Остала текућа потраживања и АВР односе се на:

	221	223,224	228	238	У РСД000
	Потраж.од запослених	Потраж. за више плаћене порезе и допр.	Потраж. од друге установе	Остала краткорочна потраживања	Укупно
31.12.2020.	76	226	47.014		47.316
31.12.2019.	91	4.352	34.234		38.677

	27	28 осим 288	288	У РСД000
	ПДВ у примљеним рачунима	Активна временска разграничења	Одложена пореска средства	Укупно
31.12.2020.	2.348	6.714	0	9.062
31.12.2019.	954	4.638	0	5.592

Остала потраживања у највећој мери односе се на потраживања од фонда ПИО за извршене рефундације купцима приликом фактурисања робе и услуга , у износу од 45.600. хиљада динара.

На основу предлога пописне комисије, по Пописном елаборату, Надзорни одбор је одобрио директан отпис осталих потраживања (група 228) на дан 31.12.2020. године у укупном износу од 72. хиљаде, динара преко групе 576 . Такође, по Пописном елаборату на ванрене приходе су евидентирана потраживања са групе 221, у износу од 15. хиљада динара.

6.9. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина односе се на:

	240, 248	241	243	244	У РСД000
	Готовински еквиваленти	Динарски рачуни	Готовина	Девизни рачуни	Укупно
31.12.2020.	3.029	285.040	193	2.760	291.022
31.12.2019.	2.202	44.370	130	293	46.995

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.9. Готовински еквиваленти и готовина (Наставак)

На конту 249001- новчана средства чије је коришћење ограничено налазе се средства у износу од 3.450.956,51 динара, услед покретања стечајног поступка над DINERS CLUB DOO дана 12.06.2017. године.

Предузеће је Привредном суду благовремено пријавило потраживања од DINERS CLUB DOO, Београд – у стечају. Закључком стечајног судије бр. 102/2017 од 08.12.2017. године признато је потраживање у целости и ЈКП Погребне услуге проглашено је повериоцем III реда.

Имајући у виду дуг рок стечајног поступка и неизвесност наплате потраживања III исплатног реда, износ од 3.450.956,51 динара, преко исправке вредности, у 2018. години евидентиран је као обезвређење готовине и готовинских еквивалената.

У току 2020. године наплаћен је део наведених потраживања у износу од 303. хиљаде динара.

На конту 249000-новчана средства чије је коришћење ограничено, налазе се средства у износу од 25.082.763,75 динара, услед одузимања дозволе за рад и покретања стечајног поступка над Универзал банком 03.02.2014.године. Предузеће је благовремено пријавило потраживања Привредном суду у Београду. Након рочишта за испитивање пријављених потраживања дана 18.09.2014. године, стечајни судија донео је Закључак којим се признаје предметно потраживање и сврстава у IV исплатни ред.

Имајући у виду дуг рок стечајног поступка и неизвесност наплате потраживања IV исплатног реда, износ од 25.082.763,75 динара преко исправке вредности у 2014. години евидентиран је као обезвређење готовине и готовинских еквивалената.

Новчана средства предузећа су без оптерећења.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.10. Капитал и резерве

	Основни капитал	Остали капитал	Ревалоризоване резерве	Губитак ранијих година	Губитак текуће године	Добитак ранијих година	Добитак текуће године	Актуарски добици или губици	Укупан капитал
Стање на дан 01.01.2019.	589.589	13.346	477.339	-133.593		20.964	5.518	9.936	983.099
Корекција почетног стања 2019.			-23.480			23.480			
Кориговано почетно стање 2019.	589.589	13.346	453.859	-133.593		44.444	5.518	9.936	983.099
Смањење капитала у току 2019.			-30.186			-4.690	-5.518	-9.936	-50.330
Повећање капитала у току 2019.						35.704	10.482	3.995	50.181
Стање на дан 31.12.2019.	589.589	13.346	423.673	-133.593		75.458	10.482	3.995	982.950
Ефекат прве примене МСФИ 9				-13.161		-21.792			-34.953
Смањење капитала у току 2020.			-20.898				-10.482		-31.380
Повећање капитала у току 2020.			9.684			31.381	39.048	805	80.918
Пренос на одложене пореске обавезе			-1.453						-1.453
Укупан резултат за 2020.	589.589	13.346	411.006	-146.754		85.047	39.048	4.800	996.082
Расподела добити из 2019.						-8.910			-8.910
Стање на дан 31.12.2020. године	589.589	13.346	411.006	-146.754		76.137	39.048	4.800	987.172

По завршном рачуну за 2020. годину износ укупног капитала је 987.172. хиљаде динара.

Износ основног капитала остао је непромењен и усаглашен је са стањем у књигама Оснивача.

Нераспоређена добит из ранијих година на дан 31.12.2019. у износу од 75.458. хиљада динара односи се на нераспоређену добит из ранијих година (21.792. хиљаде динара) и нераспоређене добити по основу укидања ревалоризационих резерви евидентираних приликом процене имовине (53.666. хиљада динара).

На основу обрачунатих ефеката прве примене МСФИ 9 у укупном износу од 34.953. хиљаде динара на дан 01.01.2020. године, нераспоређена добит из ранијих година умањена је за 21.792. хиљаде динара, а остатак од 13.161. хиљада динара евидентиран на групи 350.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.10. Капитал и резерве (Наставак)

Након извршених књижења по елаборату о процени имовине у 2018. години, а на основу Закључка Оснивача број 463-555/17-С од 26.09.2017. године, негативне разлике између процењене и књиговодствене вредности објеката који су предмет раграничења са Оснивачем у износу од 133.593. хиљаде динара евидентирани су на групу 350.

У току 2020. године Предузеће је на основу Одлуке Надзорног одбора извршило расподелу добити из 2019.године у износу од РСД 10.482. хиљаде, тако што је:

- 85% нето добити (8.910.хиљада) определило Оснивачу, по добијеној сагласности; По овом основу у току 2020. године цео износ пренет је на рачун Оснивача.
- остатак у износу од 1.572. хиљаде динара евидентирало као нераспоређену добит ранијих година.

Предузеће је у 2020. години остварило нето добитак у износу од РСД 39.048. хиљада динара.

На крају 2020. године извршено је укидање ревалоризационих резерви на основу обрачунате амортизације у текућој години, у износу од 20.898. хиљада динара.

По обављеном актуарском обрачуну, на основу МРС 19, Рачуноводствених политика предузећа, и Колективног уговора код послодавца ЈКП „Погребне услуге“ Београд, број 4011-7037 од 10.10.2018. године, за отпремине у пензију за 2020. годину евидентиран је актуарски добитак 4.800. хиљада динара.

Предузеће нема регистрован капитал код АПР-а. У децембру 2013. године поднело АПР-у пријаву за регистрацију капитала, која је одбачена. Оснивач је преузео обавезу регистрације капитала у АПР, а процена имовине је била основ за подношење нове пријаве. У току 2020. године, правна служба предузећа обавила је консултације са АПР-ом у вези поновне пријаве за регистрацију капитала у АПР. Након добијеног тумачења од стране АПР, правна служба је обавестила Секретаријат за комуналне и стабене послове града Београда, те су стручне службе и даље у контакту ради припреме документације и успостављања процедуре да се уђе у процес пријаве и регистрације капитала.

6.11. Дугорочна резервисања и обавезе

Дугорочна резервисања и обавезе се односе на:

	31.12.2020.	31.12.2019.	У РСД000
404 Резервисања за накнаде и бенефиције запослених	86.107	96.805	
405 Резервисања за трошкове судских спорова	301.810	230.253	
419 Остале дугорочне обавезе	134.888	3.804	
Укупно дугорочне обавезе	522.805	330.862	

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.11. Дугорочна резервисања и обавезе (Наставак)

1. Против предузећа се на дан 31.децембра 2020. године води се већи број судских спорова укупне вредности од РСД 431.585 хиљада. Највећи део спорова се води по основу накнаде штете за одузето земљиште, а на основу Закона о реституцији. Друштво има евидентирана резервисања по основу поменутих судских спорова у износу од РСД 301.810. хиљада дан 31. децембра 2020. године. Процена резервисања урађена је на бази последњих доступних докумената и информација и структура резервисања одражава набољу могућу процену потенцијалних одлива средстава у будућем периоду. Руководство Предузећа очекује да по основу спорова за која нису извршена резервисања, неће проистећи материјално значајни негативни ефекти на финансијске извештаје Предузећа у следећем извештајном периоду.

Поред наведеног, укупна вредност спорова у којима је предузеће тужилац износе РСД 18.632. хиљада динара.

На основу извештаја правне службе и консултације са правним заступницима Предузећа у 2020. години извршено је резервисање на основу судских спорова за одузето земљиште које су велике вредности, где је предузеће тужено као крајњи корисник, а на основу најновије доступне документације, и то:

- Одлуком директора бр. 3-19/1, 3-34 и 3-20, по предмету број П 1851/15, у укупном износу од 202.116. хиљада динара.
- Одлуком директора 3-24/1 и 3-34, по предмету П1 193/2017, у укупном износу од 56.204. хиљаде динара.

У току 2020. године извршена је исплата по предмету Р 1076/16 у износу од 4.343. хиљаде динара. Такође, на основу Пресуде суда по предмету 3750/17 у укупном износу од 182.420. хиљада динара у току 2020. почело је извршење које ће се вршити тромесечно у току 10 година. Након исплате дела обавезе у децембру 2020. године на основу Решења о извршењу, остатак од 132.254. хиљаде динара пребачен је на дугорочне обавезе а 36.639. хиљада динара, које доспевају до краја следеће године, на краткорочне финансијске обавезе. По оба судска спора било је извршено дугорочно резервисање у току ранијих година, са износима који су идентични износима по коначним пресудама суда.

2. На основу важећих Рачуноводствених политика и Колективног уговора за запослене у ЈКП Погребне услуге број 4011-7037 од 10.10.2018.године за израду финансијских извештаја за 2020. годину, извршен је актуарски обрачун дугорочних резервисања за накнаде запосленима по МРС 19- као актуарски обрачун по основу будућих исплата отпремнина за одлазак у пензију и јубиларних награда. На основу достављеног извештаја од стране овлашћеног актуара бр. 14676/1/2020 од 08.03.2020. и анализе стручне службе предузећа, директор предузећа је донео Одлуку бр. 3-44 од 07.06.2021. године, о резервисању по МРС 19 за пословну 2020. годину.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.11. Дугорочна резервисања и обавезе (Наставак)

Резиме обрачуна и ефекти приказани су у следећим табелама:

датум	Опис	јубиларне награде	отпремнине за пензију	актуарски добитак/губитак код отпремнина
31.12.2019.	актуарски обрачун	52.949.845,31	43.855.611,44	3.995.392,59
31.12.2020.	укидање резервисања по основу исплата у 2020. год.	15.947.683,22	1.263.376,92	
31.12.2020.	Разлика	37.002.162,09	42.592.234,52	3.995.392,59
31.12.2020.	Докњижење	8.318.546,97	-1.806.144,78	804.955,40
31.12.2020.	актуарски обрачун	45.320.709,06	40.786.089,74	4.800.347,99

ЕФЕКТИ ОБРАЧУНА РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ОТПРЕМНИНЕ И ЈУБИЛАРНЕ НАГРАДЕ ЗА 2020. ГОД.

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
1. Износ обавезе за резервисање за отпремнине и јубиларне награде на дан 01.01.20.(поч.стање 404)	43.855.611,44	52.949.845,31	96.805.456,76
2. Трошак текуће услуге рада	3.973.958,20	(92.732,74)	3.881.225,46
3. Трошак прошлих услуга	-	-	-
4. Трошак камате	412.004,75	512.949,45	924.954,19
5. Актуарски добитак/губитак	(4.800.347,99)	(6.394.452,31)	(11.194.800,31)
6. Износ укидања у току 2020. године раније формираног резервисања закључно са 31.12.20 године	2.655.136,66	1.654.900,64	4.310.037,30
7. Износ обавезе за резервисање за отпремнине и јубиларне награде на дан 31.12.20. (крајње стање на рачуну 404) (р.б.1+р.б.2+р.б.3+р.б.4+/-р.б.5-р.б.6)	40.786.089,74	45.320.709,06	86.106.798,80
8. Пројектовани износ резервисања на дан 31.12.2020. на основу претпоставки валидних на дан 31.12.2019. године	48.516.387,59	53.429.971,73	101.946.359,31
9. Стварно исплаћене отпремнине и јубиларне награде у току 2020.године	1.821.021,00	10.420.170,74	12.241.191,74
10. Износ нето повећања (смањења) обавезе за резервисање (р.б.2+р.б.3+р.б.4+р.б.5)	(414.385,05)	(5.974.235,61)	(6.388.620,66)

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.11. Дугорочна резервисања и обавезе (Наставак)

АКТУАРСКА ДОПУНА ИЗВРШЕНИХ РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ОТПРЕМНИНЕ И ЈУБИЛАРНЕ НАГРАДЕ ЈКП „ПОГРЕБНЕ УСЛУГЕ“ БЕОГРАД

		Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
1	Трошак камате	412.004,75	512.949,45	924.954,19
2	Трошак текућег рада	3.973.958,20	(92.732,74)	3.881.225,46
3	Трошак прошлог рада	-	-	-
4	Актуарски добитак/губитак	(4.800.347,99)	(6.394.452,31)	(11.194.800,31)
5	Нето промена обавезе (1+2+3+4)*	(414.385,05)	(5.974.235,61)	(6.388.620,66)

Ред.бр.	Претпоставке коришћене приликом израде обраћуна резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију	2020. година	2019. година	2018. година
1	Дисконтна стопа	1,00%	2,25%	3,00%
2	Процењена стопа раста просечне зараде у ЈКП Погребне услуге	0,84%	5,18%	3,64%
3	Процент флукуације	4,51%	5,48%	6,00%
4	Износ отпремнине у моменту резервисања	313.023,00	288.582,00	252.885,00
5	Износ отпремнине у претходном обрачуна	288.582,00	252.885,00	280.701,00
6	Укупан број запослених на дан 01.01. текуће године	441	455	365
7	Укупан број запослених који су напустили друштво у току године	18	23	11
8	Укупан број пензионисаних радника којима је исплаћена отпремнина	0	0	1
9	Укупан број новозапослених радника		9	101
10	Укупан број запослених на дан 31.12. текуће године		441	455
11	Да ли је било измене у општем акту у погледу износа резервисања на које запослени остварују право приликом одласка у пензију у односу на претходни период	не	не	Да
12	Начин признавања актуарских губитака/добитака	Кроз остали свеобухватни резултат преко рачуна 331	Кроз остали свеобухватни резултат преко рачуна 331	Кроз остали свеобухватни резултат преко рачуна 331
	Просечна зарада за месец децембар 2019 године, ЈКП Погребне услуге	87.397,43	-1,57%	
	Просечна зарада за месец децембар 2019 године, ЈКП Погребне услуге	88.790,15	7,11%	
	Просечна зарада за месец децембар 2018 године, ЈКП Погребне услуге	82.899,52	0,84%	
	Просечна зарада за месец новембар 2020 године, Београдски регион	104.341,00	8,47%	
	Просечна зарада за месец новембар 2019 године, Београдски регион	96.194,00	14,12%	
	Просечна зарада за месец новембар 2018 године, Београдски регион	84.295,00		
	Просечна зарада за месец новембар 2017 године, Београдски регион	93.567,00		

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.11. Дугорочна резервисања и обавезе (Наставак)

АКТУАРСКА ДОПУНА ИЗВРШЕНИХ РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ОТПРЕМНИНЕ И ЈУБИЛАРНЕ НАГРАДЕ ЈКП „ПОГРЕБНЕ УСЛУГЕ“ БЕОГРАД (Наставак)

Процењена стопа раста просечне (брutto) зараде у износу од 0,84% утврђена је на основу података о дугорочно пројектованој стопи раста БДП-а и инфлације у износу од 3,25% (пројекција је извршена комбинованом методом, на основу података о просеку пројектованог раста БДП-а и инфлације за 2018., 2019. и 2020. год.) и податка о стварном расту просечне бруто зараде у ЈКП Погребне услуге за месец децембар 2020. године, у односу на месец децембар 2019. године (-1,57%), при чему је процењена стопа раста (брutto) зарада утврђена као просек пројектованог просечног раста БДП-а и инфлације (3,25%) и реално оствареног раста просечне (брutto) зараде у ЈКП Погребне услуге у периоду децембар 2020. године у односу на месец децембар 2019. године (-1,57%). Подаци узети из Фискалне стратегије за 2018. год. са подацима за 2019. и 2020. годину, као и интерних обрачуна зарада у ЈКП Погребне услуге.

ПАРАМЕТРИ ЗА ЈУБИЛАРНЕ НАГРАДЕ 31.12.2020. ГОДИНЕ

Исплаћена зараде за децембар 2020 године				87.397,43	Члан 26 колективног уговора за исплату јубиларних награда ЈКП Погребне услуге, Београд
Дисконтна стопа – референтна каматна стопа НБС за2020			Дс	1,00%	
Датум израде резервисања			Дир	31-Дец-2020	
Процењена стопа раста просечне зараде			Ср	5,18%	
Јубиларна награда по уговору	10 година	0,75 просечне зараде	Ју10	65.548	
Јубиларна награда по уговору	15 година	1 просечне зараде	Ју15	87.397	
Јубиларна награда по уговору	20 година	1,5 просечне зараде	Ју20	131.096	
Јубиларна награда по уговору	25 година	2 просечне зараде	Ју25	174.795	
Јубиларна награда по уговору	30 година	2,5 просечне зараде	Ју30	218.494	
Јубиларна награда по уговору	35 година	2,8 просечне зараде	Ју35	244.713	
Јубиларна награда по уговору	40 година	3 просечне зараде	Ју40	262.192	
Јубиларна награда по уговору	45 година	3 просечне зараде	Ју45	262.192	
Процент флукуације			Пф	4,51%	

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.11. Дугорочна резервисања и обавезе (Наставак)

3. Дугорочне обавезе на дан 31.12.2020. године у износу од 134.888. хиљада дин. односе се на:

- Обавезу по Решењу суда бр. 2П1-734/10, за одузето земљиште физичким лицима у поступку конфискације земљишта. Предузеће је на основу Решења суда, као крајњи корисник, било дужно да у року од 10 година исплати износ од 11.703. хиљада РСД у једнаким тромесечним ратама. Дугорочна обавеза по овом предмету на крају 2020. године је 2.633. хиљаде динара.
- Обавезу по Решењу суда 3750/17 за одузето земљиште у износу од 132.255 хиљаде динара. По овом предмету било је извршено дугорочно резервисање у износу од 182.420. хиљада динара, колико је обавеза и по коначној пресуди. У току 2020. године почело је извршење које ће се вршити тромесечно у току 10 година.

6.12. Краткорочне финансијске обавезе

Остале краткорочне финансијске обавезе односе се на:

	31.12.2020.	<u>У РСД000</u> 31.12.2019.
422 Краткорочни кредити и зајмови у земљи	-	80.000
425 Део дугорочних обавеза које доспевају за плаћање до 1 године	37.809	1.942
Укупно краткорочне финансијске обавезе	37.809	81.942

Износ од 37.809. хиљада динара односи се на део дугорочних обавеза по судским споровима за одузето земљиште који су у поступку извршења, а које доспевају до годину дана.

6.13. Обавезе из пословања

Обавезе из редовног пословања односе се на:

	31.12.2020.	<u>У РСД000</u> 31.12.2019.
430 Примљени аванси, депозити и кауције	113.516	94.321
433 Добављачи остала повезана правна лица	867	3.270
435 Добављачи у земљи	59.696	78.189
Укупно обавезе из пословања	174.079	175.780

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.13. Обавезе из пословања (Наставак)

Примљени аванси односе се највећим делом на авансе примљене за уговорене радове везане за каменорезачку делатност (108.513. хиљада динара) .

Обавезе према добављачима повезаним лицима потичу углавном од куповних трансакција и имају рок доспећа према уговору или су са роком доспећа коју примењују у трансакцијама са осталим купцима, у складу са Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама. Обавезе према добављачима не носе камату.

Руководство Предузећа сматра да исказана вредност обавеза из пословања одражава њихову фер вредност на дан биланса стања.

6.14. Остале краткорочне обавезе

Остале текуће обавезе односе се на:

		<u>У РСД000</u>
		<u>31.12.2020.</u> <u>31.12.2019.</u>
450, 454	Нето обавезе по основу зарада и накнада зарада	32.729 29.305
451, 452, 455	Обавезе за порез и доприносе на терет запослених	12.649 11.433
453, 456	Обавезе за доприносе на терет послодавца	7.637 6.876
463	Остале обавезе према запосленима	20.667 1.457
465 део	Обавезе према ангажованим по уговору	5.039 5.877
465 део	Обавезе према Надзорном одбору	65 65
469	Обавезе за обуставе, чланарине и умањење основице по Закону.	377 2.059
Укупно остале краткорочне обавезе		79.163 57.072

Остале текуће обавезе односе се на обавезе везане за зараде и накнаде, које доспевају у јануару 2021. године, осим солидарне помоћи за неповољан материјални положај запослених која се исплаћује на основу Анекса II Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије. На основу налога Оснивача директор предузећа је донео Одлуку бр. 3-46 од 28.12.2020. године о исплати наведене солидарне помоћи. Исплата ће се вршити у десет једнаких месечних рата, почев од децембра 2020. године.

Руководство Предузећа сматра да исказана вредност обавеза из пословања одражава њихову фер вредност на дан биланса стања.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.15. Обавезе за ПДВ, остале порезе, доприносе, таксе и пасивна временска разграничења

		<i>У РСД000</i>	
		31.12.2020.	31.12.2019.
47	Обавезе за ПДВ	28.581	10.602
481	Обавезе за порез из резултата	53.075	
	Обавезе за порезе, царине и друге		
482	дажбине	138	170
489	Остале обавезе за порезе и доприносе	5.785	4.234
	Укупно	87.579	15.006

Порези и таксе углавном се односе на обавезе које доспевају у јануару 2021. године, осим обавезе за порез из резултата.

		<i>У РСД000</i>	
		31.12.2020.	31.12.2019.
490	Унапред обрачунати трошкови	1.247	343
	ПВР Одложени приходи и примљене		
495	донације	805.469	828.664
499	Остала ПВР	403	
	Укупно	807.119	829.007

Пасивна временска разграничења одобрена на основу МРС 20 и усвојених Рачуноводствених политика предузећа, у износу од 805.469. хиљада динара, односе се на државна додељивања (од стране Оснивача) у виду сталне имовине или новчаних средстава за набавку исте, ради обављања делатности која му је поверена.

6.16. Усаглашавање потраживања и обавеза

Предузеће је у складу са одредбама Закона о рачуноводству извршило усаглашавање потраживања и обавеза, тако што је послало изводе отворених ставки на дан 30.06.2020 године, 31.10.2020. и 31.12.2020. године. На дан 31.12.2020. предузеће је послало 87 извода добављачима и 74 купцима. Већина купаца и добављача која је вратила оверене ИОС, била је сагласна са исказаним стањем. Оспорени ИОС- и накнадно су усаглашени углавном захваљујући документацији која је накнадно достављена поново. Неусаглашени ставови са купцима су са појединим Градским општинама, које одбијају да прихвате обавезу по испостављеним фактурама (углавном ГО Земун). Процент неусаглашених ставова у односу на исказана потраживања и обавезе у изводима отворених ставки није материјално значајан.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.17. Пословни приходи

Пословни приходи односе се на:

		31.12.2020.	<i>У РСД000</i> 31.12.2019.
602,604	Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	534.778	439.063
612,614	Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1.951.833	1.718.663
641	Приходи по основу условљених донација	23.195	23.472
650	Приходи од закупнина	10.662	11.657
659	Остали пословни приходи	925	897
	Укупно	2.521.393	2.193.752

Приходи од продаје робе углавном се односе се на приход од продаје погребне опреме и продаје цвећа.

Најзначајнији приходи од продаје производа и услуга су приходи од услуга гробаља из области основне делатности у износу од 913.418. РСД хиљада и приходи од продаје производа у износу од 594.232. РСД хиљада.

Приходи по основу условљених донација су државна додељивања и давања, у финансијским извештајима обелодањена према одредбама МРС 20 став 7 и 39 и признају се као приход периода који је потребно повезати са трошковима, који настају смањењем вредности додељених средстава применом пропорционалне методе током њиховог очекиваног века употребе.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.18. Пословни расходи

Пословни расходи односе се на:

		31.12.2020.	У РСД000 31.12.2019.
501	Набавна вредност продате робе	264.987	208.603
	Набавна вредност продате робе	264.987	208.603
511	Трошкови материјала за израду	302.282	287.394
512	Трошкови осталог материјала	29.689	27.289
513	Трошкови горива и енергије	57.433	58.200
	Трошкови материјала и енергије	389.404	372.883
520	Трошкови зарада и накнада бруто	534.455	491.397
521	Трошкови пореза и доприноса за зараде и накнаде на терет послодавца	90.158	85.224
522	Трошкови накнада по уговору о делу и ауторским уговорима	4.836	3.434
523	Трошкови накнада по ауторским уговорима	-	-
524	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	104.645	112.421
525	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	-	-
526	Трошкови накнада Надзорном одбору	1.226	1.234
529	Остали лични расходи и накнаде	71.546	73.750
	Трошкови зарада, накнада и осталих личних примања	806.866	767.460
531	Трошкови транспортних услуга	19.908	19.450
532	Трошкови услуга одржавања	102.674	72.229
533	Трошкови закупнина	8.839	6.854
534	Трошкови сајмова	-	104
535	Трошкови рекламе и пропаганде	416	153
539	Трошкови осталих материјалних услуга	176.224	211.259
	Трошкови производних услуга	308.061	310.049
540	Трошкови амортизације	150.473	154.983
545	Резервисања за накнаде и бенефиције запослених	8.319	28.697
549	Резервисања за судске спорове	258.320	15.000
	Трошкови амортизације и резервисања	417.112	198.680
550	Трошкови непроизводних услуга	198.026	202.661
551	Трошкови репрезентације	2.593	2.595
552	Трошкови премија осигурања	4.219	3.873
553	Трошкови платног промета	8.374	7.341
554	Трошкови чланарина	4.719	4.634
555	Трошкови пореза	2.732	2.362
559	Остали нематеријални трошкови	19.097	36.107
	Нематеријални трошкови	239.760	259.573
	Пословни расходи укупно	2.426.190	2.117.248

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.18. Пословни расходи (Наставак)

Трошкови материјала углавном се односе на трошкове основног материјала за израду у износу од 228.811. хиљада динара.

Остали лични расходи и накнаде које у 2020. години износе РСД 71.546. хиљада највећим делом се односе на трошкове превоза запослених у износу од РСД 38.077. хиљада, трошкове отпремнина запосленима за чијим је радом престала потреба у износу од РСД 1.556. хиљада, јубиларне награде у износу од 649. хиљада динара, стипендије ученицима и студентима у износу од РСД 930. хиљада, поклон пакетиће за нову годину 1.928. хиљада динара као и на солидарне помоћи које се исплаћују запосленима на основу Колективног уговора ЈКП Погребне услуге. На основу Анекса II Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности Републике Србије („СГ РС“ 5/18) и налога Оснивача, 28.12.2020. директор предузећа је донео Одлуку бр. 3-46 о исплати једнократне солидарне помоћи свим запосленима, ради ублажавања неповољног материјалног положаја. Трошак по овом основу, са обрачунатим порезом износи 23.454. хиљаде динара.

Предузеће на крају 2020. године има 505 запослених и 107 лица ангажованих по уговорима о ППП.

Трошкове услуга одржавања чине трошкови одржавања објеката у износу од 67.834 хиљада РСД и трошкова одржавања опреме у износу од 34.839. хиљада РСД.

У структури групе 539 најзначајнији су трошкови изградње гробних места и гробница у износу од 165.443. хиљада динара.

Трошкови закупа пословног простора износе 8.839. хиљада динара.

Трошкови премије осигурања углавном се односе на премије осигурања некретнина, постројења опреме и осигурања запослених од последица несрећног случаја у износу од 4.219. хиљада динара.

6.19. Финансијски приходи

Финансијски приходи односе се на:

	31.12.2020.	<u>У РСД000</u> 31.12.2019.
663, 664 Позитивне курсне разлике и прих. по основу ефеката валутне клаузуле	5	4
669 Остали финанс. приходи	840	1222
Укупно	845	1.226

Остали финансијски приходи односе се углавном на камате на средства по виђењу код пословних банака (188. хиљ. дин.) и приходе од камата по судским решењима (652. хиљаде динара)

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.20. Финансијски расходи

Финансијски расходи односе се на:

		31.12.2020.	31.12.2019.
562	Расходи камата	7.926	20.677
563	Негативне курсне разлике	19	17
564	Расх. по основу ефеката валутне клаузуле	-	6
Финансијски расходи укупно		7.945	20.700

Расходи камата у највећој мери односе се на камате по судским споровима за које је било извршење у износу од 6.900 хиљада РСД. На основу уговора о револвинг кредиту из 2019. године пренета су повучена средства у износу од 80.000 хиљ.динара, а трошкови камате по овом основу износе 1.015. хиљаде динара. Кредит је отплаћен у јулу 2020. године.

6.21. Остали приходи

Остали приходи односе се на :

ОСТАЛИ ПРИХОДИ

		31.12.2020.	31.12.2019.
670	Добици од продаје некретнина и опреме	1011	-
673	Добици од продаје материјала	861	686
674	Вишкови	0	1
678	Приходи од укидања дугорочних и краткорочних резервисања	6.151	8.304
679	Остали непоменути приходи	3.180	1.939
681, 682	Приходи од усклађивања вредности сталне имовине	202	-
689	Приходи од усклађивања вредности остале имовине	303	-
Укупно		11.708	10.930
685	Наплаћена отписана потраживања	270	334
Укупно		270	334

Приходи од укидања резервисања односе се на укидање резервисања по актуарском обрачуна по МРС 19. Остали непоменути приходи су углавном приходи од накнаде штете од осигурања (2.718. хиљаде динара). Наплаћен је део потраживања из стечајне масе Diners club у износу од 303 хиљаде динара (група 689).

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.22. Остали расходи

Остали расходи односе се на:

	31.12.2020.	31.12.2019.
570 Губици по основу расхоровања и продаје нематер. имов.некретнина и опреме	2.652	4.623
576 Расходи по основу директног отписа потраживања	72	
577 Расходи по основу расхоровања залиха материјала и робе	1.176	4.096
579 Остали непоменути расходи	7.718	53.094
582 Обезвређење некретнина, постројења и опреме	621	293
589 Обезвређење остале имовине	0	0
Укупно	12.239	62.106
585 Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	452	681
Укупно	452	681

Остали непоменути расходи односе се углавном на расходе по судским споровима у износу од 4.298. хиљада динара који су у поступку извршења. Накнаде штете трећим лицима због елементарних непогода и других разлога износе 1.106. хиљада динара.

Остали већи трошкови из групе осталих расхода су трошкови расхороване опреме (2.651. хиљада динара), негативни ефекти процене инвестиционих некретнина (621. хиљ. дин.) и остали.

Расходи директног отписа потраживања (72. хиљаде динара) односе се на отпис потраживања рефундација ПИО по пописном елаборату који је усвојио Надзорни одбор.

Обезвређење потраживања преко исправке вредности у износу од 433. хиљаде РСД односи се на отпис потраживања од купаца старијих од 365 дана, по пописном елаборату.

Обезвређење потраживања у нето износу по МСФИ 9 на крају године износи 19. хиљада динара.

6.23. Порез на добит

Основне компоненте пореза на добит су следеће:

	У РСД 000	
	2020	2019
Текући порез на добит	-55.526	-2.674
Одложени порески приход периода	7184	7.649
Одложени порески расход периода		
Ефекат на бруто добит	-48.342	4.975

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.23. Порез на добит (Наставак)

6.23.1 Текући порез на добит

Усклађивање бруто добитка приказаног у текућем билансу успеха са пореским добитком из пореског биланса приказано је у следећој табели:

У РСД 000

Р.бр. ПБ1	ОПИС	2020	2019
1	Добитак пре опорезивања у билансу успеха	87.390	5.507
6	Трошкови који нису документовани	369	382
10	Камате због неблаговремено плаћених пореза, доприноса и других дажбина	2	51
11	Трошкови поступка принудне наплате пореза и других давања, трошкови порескопрекршајног и других поступака који се воде пред надл. органима	988	1.053
12	Новчане казне, уговорне казне и пенали	72	88
14	Трошкови који нису настали у сврху обављања делатности	2.600	5.295
16	Примања запосленог из члана 9. став 2. Закона, обрачуната а неисплаћена у пореском периоду	23.121	1.809
18	Примања запосленог из члана 9. став 2. Закона, обрачуната у претх. периоду а исплаћена у пореском пер.за који се подноси ПБ	-1.809	-1.729
20	Амортизација призната у књиговодствене сврхе	150.473	154.984
21	Амортизација призната у пореске сврхе	-107.389	-106.783
24	Чланарине, коморама, савезима и удружењима	169	455
26	Исправка вредности појединачних потраживања ако од рока за њихову наплату није прошло најмање 60 дана, као и отпис вредности појединачних потраживања која претходно нису била укључена у приходе, нису отписана као ненаплатива и за која није пружен доказ о	72	17
29	Порези, доприноси, таксе и друге јавне дажбине које не зависе од резултата пословања и нису плаћене у пореском периоду, а по основу којих је у пословним књигама обвезника исказан расход	138	170
30	Порези, доприноси, таксе и друге јавне дажбине које не зависе од резултата пословања, плаћене у пореском периоду, а које нису биле плаћене у претходном пор. периоду у коме је по том основу у пословним књигама обвезника био исказан расход	-170	-123
32	Дугорочна резервисања, која се не признају у пореском билансу	266.639	43.697
33	Дугорочна резервисања у износу који је искоришћен у пореском периоду	-29.931	-69.964
48	Приходи по основу неискоришћених дугорочних резервисања која нису била призната као расход у пореском периоду	-6.151	-8.305
	Пореска основица	386.583	26.604
	Текућа пореска стопа %	15	15
	Обрачунат порез	57.987	3.991
	Пореска осл. по пореском кредиту на основу набавке осн. средстава	-2.461	-1.317
	Текући порез на добит	55.526	2.674

6. ПОЈЕДИНАЧНА ОБЕЛОДАЊИВАЊА (Наставак)

6.22. Порез на добит (Наставак)

6.23.2 Одложени порез

По извршеном обрачуна одложених пореза на дан 31.12.2020. одложене пореске обавезе мање су за 5.731. хиљаду динара.

	Биланс успеха		Биланс стања	
	2020	2019	2020	2019
Одложена пореска средства / обавезе				
Стање на почетку године			46.409	54.058
Прив. разл. између књигов. вредн. Средства њихове пореске вредности .	7.184	7.649	-5.731	-7.649
Стање на крају године	7.184	7.649	40.678	46.409

У РСД 000

7. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

Ванбилансна	31.12.2020.	31.12.2019.
актива и пасива	3,241,318	3,241,318

Ванбилансна евиденција се састоји из следећих ставки:

- Гробна места изграђена од стране Оснивача и пренета на употребу ЈКП „Погребне услуге“ до 2010. године (после тога иста предузеће је градило из сопствених средстава):
 - ✓ гробље Орловача 58.141. хиљада
 - ✓ гробље Лешће 557.367. хиљада
 - ✓ гробље Збег 201.021. хиљада
 - ✓ Бежанијско гробље 393.633. хиљаде
 - Објекат Сабирна капела на Бежанијској коси 2.031.156. хиљада
- Укупно: 3.241.318. хиљада

8. ЕФЕКТИ ГЛОБАЛНЕ КРИЗЕ УЗРОКОВАНЕ ПАНДЕМИЈОМ ЦОВИД-19

Глобални изазов у 2020. години био је избијање епидемије корона вируса (Ковид-19), чија експанзија широм света има негативан утицај на светску економију. Земље широм света, међу њима и Србија, су предузеле мере за превенцију ширења вируса (као што су ограничења путовања, санитарне мере, вакцинација), као и за ублажавање негативног утицаја на привреду у погледу понуде и тражње путем разних фискалних мера и државне помоћи.

Очекивани сценарио да ће експанзија корона вируса глобално, широм ЕУ и у Србији бити обуздана и да ће се постепено успорити (као што је већ случај у Кини) до краја прве половине 2020. године, није се остварио. Стога је пандемија имала значајан негативан економски утицај на целу 2020. годину на економију Србији, са тенденцијом да се овакви ефекти наставе и до краја трећег квартала 2021. године.

Током 2020. године, руководство Предузећа је предузело све неопходне мере на основу препорука и уредби Министарства здравља и Владе Републике Србије и континуирано прати све активности и мере надлежних државних органа.

Као што се може сагледати из остварених резултата пословања у 2020. години, утицај кризе проузрокован пандемијом Цовид-19 није негативно одразио на пословање Предузећа. Пословни приходи и расходи Предузећа су порасли у односу на претходну годину за око 15% док је нето резултат у 2020. години значајно бољи него у претходној години.

Предузеће константно прати развој ситуације и повећало је ниво спремности, тако што прилагођава одлуке и активности у циљу обезбеђења континуитета у продаји робе и пружању услуга купцима, измирења уговорених обавеза према добављачима и заштите одговарајућег нивоа ликвидности, као и остварења, у максималном могућем степену, буџета за 2021. годину и својих дугорочних планова.

Очекивања су да ће у наредном периоду доћи до успоравања пандемије, што ће омогућити нормализацију живота и пословања привредних субјеката, као и стабилизацију економских прилика.

На основу тренутно расположивих информација и процене остварења планова, руководство сматра да постојећа ситуација неће имати негативне последице на активност Предузећа, нити на ликвидност која је стабилна, и да неће угрозити наставак пословања Предузећа у складу са начелом сталности у наредном периоду

9. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било значајних догађаја након датума извештајног периода који би захтевали обелодањивање у напоменама уз приложене финансијске извештаје Предузећа за 2020. годину.

10. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Финансијски извештаји су приказани у РСД, који је у исто време и функционална валута Предузећа.

Сва средства и обавезе у страним средствима плаћања дан извештавања прерачунати су у њихову динарску противвредност применом званичног девизног курса Народне банке Србије важећег на тај дан.

Девизни курсеви утврђени на међубанкарском тржишту, примењени за прерачун биланса стања за поједине главне валуте су:

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
EUR	117,5802	117,5928
USD	95,6637	104,9186
CAD	75,0831	80,4108
GBP	130,3984	137,5998
CHF	108,4388	108,4004

ДИРЕКТОР ПРЕДУЗЕЋА
мр Драган Балтовски

Dragan Baltovski

bc